

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◊ ΤΕΥΧΟΣ 22, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

**ΟΜΑΔΑ ΧΟΡΟΥ
ΤΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ:**
Παρούσα στο Σπάρταθλο
σελ. 8

ΑΡΘΡΟ: Η Ευγ. Λαμπή
γράφει για το χαμένο(;) **μας θησαυρό**
σελ. 16-17

ΞΕΝΙΤΙΑ: Συνέντευξη
στο Γ. Λαγανά της **Μ. Μπάσκου**
σελ. 13-14

ΝΗΡΙΟΝ ΕΠΕ τεχνική εταιρεία

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ
ΜΕΛΕΤΕΣ
ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

REAL ESTATE
ΑΓΟΡΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΕΧ. ΓΡΑΦΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ανακαινίσεις, ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, ενεργειακά πιστοποιητικά
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 22 - 104 32, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210-3246589, 210-5243774

Σημείωμα του Εκδότη

Ο ελιές φέτος όχι πολλές και το εισόδημα από το παρθένο ελαιόλαδο αναμένεται μικρό. Μετά τις γιορτές και τα πανηγύρια και όπως κάθε φθινόπωρο πρέπει να βάλεις τους στόχους της επόμενης εργασιακής περιόδου. Σε μια χώρα με περίπου 27% ανεργία η οποία ξεπερνά το 50% στους νέους, αυτό μοιάζει με ανέκδοτο. Υπάρχει ο κίνδυνος η κατάθλιψη και το χαμένο όραμα να χτυπήσει την πόρτα μας. Στην περιοχή μας το πρόβλημα έχει μια χρονική υστέρηση, επιπλέον η δραστηριότητα της οικογένειας απορροφά τους κραδασιμούς.

Στις 21 Οκτωβρίου η Περιφέρεια Πελοποννήσου διοργάνωσε στην Καλαμάτα συνέδριο με θέμα την προ-

ώθηση του τουρισμού στην Πελοπόννησο. Ελπίζουμε ότι το ενδιαφέρον της Περιφέρειας θα κλιμακωθεί και θα δούμε χρηματοδοτήσεις για την ανάδειξη τουριστικών προορισμών στη Λακωνία και ειδικότερα στην περιοχή μας. Για να γίνει αυτό χρειάζεται σχέδιο και προγραμματισμός από τις τοπικές αρχές. Απ' ό,τι φαίνεται η περιφέρεια Πελοποννήσου το φυσάει το χρήμα. Προϋπολόγισε 1.200.000 ευρώ για στολές φιλαρμονικών! Ναι στη πτωχευμένη Ελλάδα.

Θεωρούμε ότι ένας άξονας δράσης του Δήμου μας θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη τουριστικών προορισμών και στα ορεινά μέρη, εξάλλου ο Δήμος Σπάρτης είναι κυρίως ορεινός, με προτάσεις

για περιβαλλοντικό και αγροτικό τουρισμό. Για παράδειγμα, στην περιοχή μας και φυσικός και περιβαλλοντικός πλούτος υπάρχει και κατάλληλα καταλύματα και αξιόλογη εστίαση με παραδοσιακά φαγητά.

Η συνεισφορά του συλλόγου «Λουσίνια» είναι μοναδική και ουσιαστική για την ανάπτυξη περιβαλλοντικού και ορειβατικού τουρισμού στον Ταΰγετο. Επίσης, όπως κάθε χρόνο, στις 30 Νοεμβρίου θα οργανωθεί από τη «Λουσίνια» η Μπουκουβάλα, που αποτελεί πλέον γεγονός για την περιοχή μας. Ελπίζουμε να δούμε και φέτος πολλούς επισκέπτες. Επίσης ευχρηστούμε ότι ο δάκος δεν θα επηρεάσει την ποιότητα και τα αρώματα του εξαιρε-

τικού παρθένου ελαιολάδου μας. Από τιμή βέβαια!

Από τον Πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου Γιώργο Οικονομάκη ανακοινώθηκε η διοργάνωση του πρώτου Καστορείου Ορεινού Ημιμαραθώνιου Ταΰγету, στις 22 Δεκεμβρίου 2013. Ευχόμαστε καλή επιτυχία και να έχουμε πολλές συμμετοχές. Όλοι οι φορείς του τόπου μας πρέπει να στηρίζουμε την προσπάθεια και να είμαστε εκεί για να βοηθήσουμε.

Στον Πολυδεύκης είμαστε υπερήφανοι για την έκδοση των απομνημονευμάτων του Δ. Γ. Δημηρακάκη, όπως θα δείτε ήδη γίνονται σημαντικά αφιερώματα στο βιβλίο.

**Καλό Φθινόπωρο,
Καλό λιομάζωμα.**

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
http://kastori.gr, http://polydefkis.gr
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή
Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάκη,
Γαρυφαλιά Ρουμειλιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης
Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεωργαράς
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνού
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Κασόρι – Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμποβίτης,
Θεόδωρος Αλαφονγιάννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΓΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vilas

Εκτύπωση offset:

Μπουζάλας-Ζουγανέλης ο.ε.
25ης Μαρτίου 123, Περιστέρι
τηλ.: 2105781638

Καστανιώτικα

Στον επισκέπτη του χωριού μας προξενεί μεγάλη εντύπωση η εκκλησία μας. Αρκετοί αναρωτιούνται που την έχουν ξαναδεί, άλλοι προσπαθούν να ανακαλύψουν τι ρυθμοί είναι. Η εκκλησία του χωριού κτίστηκε στις αρχές του 1900 και είναι πιστό αντίγραφο της μητρόπολης των Αθηνών. Όπως είναι γνωστό η Μητρόπολη Αθηνών βασίστηκε στα σχέδια του αρχιτέκτονα Θ. Χάνσεν, και χτίστηκε σε τέσσερις φάσεις λόγω οικονομικών προβλημάτων. Την είδε ο δήμαρχος Καστανιάς Γ.Θεοφιλόπουλος και την αντέγραψε. Είναι δε η αρχιτεκτονική της μορφή μικτή: Σταυροειδής με τρούλο από το ήμισυ και πάνω, ενώ η βάση είναι ένα γοθικού τύπου οικοδόμημα με εξέχοντα κωδωνοστάσια, που όμως στην εκκλησία μας κατασκευάστηκε ένα μόνο. Αν διαβάσει κάποιος ειδικός αρχιτέκτονας μηχανικός κ.λπ. θα έχει ενδια-

φέρον να ασχοληθεί και να αναδείξει την ιστορία της εκκλησίας του χωριού μας

Για άλλη μια φορά, στις 29 Αυγούστου, οι Καστανιώτες πήραν τον ανηφορικό δρόμο για τον Αγιάνη. Την παραμονή πάνω από τριάντα άτομα διανυκτέρευσαν γύρω από την εκκλησία. Το πρωί όσοι βρεθήκαμε πριν την ανατολή του ήλιου μαγευτήκαμε από το θέαμα. Ο Ήλιος να προβάλλει από τον Πάρωνα και να φωτίζει την Ξεροβούνα και το Βορδωνιάτικο. Μετά το τέλος της θείας λειτουργίας που χοροστάτησε ο ιερέας του χωριού έγινε η ευλογία των άρτων που και φέτος ήταν 5 και μοιραστήκαν στους προσκυνητές. Πρώτος, για άλλη μια φορά πριν την ανατολή, ανέβηκε ο Γ. Λαγανάς με τα ανίψια του Θεοδώρα Τσαρκλή και Γιάννη Τσαρκλή και φέτος είχα την τύχη να είμαι και εγώ μαζί τους. Η καταμέτρηση των προσκυνητών έγινε για άλλη μια

φορά από τον Χρ. Κορτζή και ήταν 140 .

Να είμαστε όλοι καλά να ανέβουμε το μονοπάτι για τον Αϊ-Γιάννη και του χρόνου.

Από το προηγούμενο τεύχος ο Καστανιώτης ξεκίνησε να καταπιάνεται με την ξενιτιά και τους ξενιτεμένους πατριώτες μας.

Ξεκινήσαμε από την Αμερική, στο σημερινό τεύχος έχουμε μια σύννευξη από μια σπουδαία Καστανιώτισσα, μια λαμπρή Ελληνίδα που ζει στη μακρινή Αλάσκα και τιμά τον ελληνισμό, τη Μαρία Βάσκου (Μπασκουρέλου).

Στο επόμενο τεύχος θα συνεχίσουμε με την Αυστραλία και τους ξενιτεμένους μας εκεί. Όποιος φυσικά θέλει να μας στείλει πληροφορίες, φωτογραφίες, κ.λπ. και να μας πει και δυο λόγια εδώ είμαστε.

Γεια σας πατριώτες

**Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr**

Χρόνο με το χρόνο οι ανάγκες της χώρας μας σε αίμα αυξάνονται. Όλο και περισσότεροι συνάνθρωποί μας έχουν ανάγκη από τη δική μας εθελοντική προσφορά, για να μπορέσουν να κερδίσουν τη μάχη για τη ζωή. Ανάμεσά τους τραυματίες και πολυτραυματίες τροχαίων ατυχημάτων που αυξάνουν τη ζήτηση για αίμα, περιπτώσεις μεταμοσχεύσεων μυελού των οστών και οργάνων που απαιτούν μεγάλες ποσότητες αίματος και προϊόντων του, ασθενείς με αιματολογικά και ογκολογικά προβλήματα, έγκυες με επιπλοκές κατά τον τοκετό και πάσχοντες από Θαλασσαιμία (Μεσογειακή Αναιμία). Άνθρωποι κάθε φυλής, χρώματος, εθνικότητας, θρησκείας...

Οι εισαγωγικές ανάγκες της χώρας όλο και αυξάνονται (εισάγε-

χρήσιμες πληροφορίες: -Ο γιατρός που με το ερευνητικό έργο του κατέστησε δυνατή τη δημιουργία Τραπεζών Αίματος, ήταν ο CHARLES R. DREW, Αφροαμερικάνικης καταγωγής... -Η μοναδική διάκριση αίματος για ΟΛΟ το ανθρώπινο είδος είναι ο διαχωρισμός του σε 4 ομάδες, με βάση το σύστημα ABO και το σύστημα RHESUS, που στηρίζεται στις πρωτεΐνες της επιφάνειας των ερυθρών αιμοσφαιρίων, και KAMIA άλλη... -Η «αξιολόγηση» βάσει του αίματος ήταν επινόηση των ναζι της δεκαετίας του '30 και του '40. Αυτοί προώθησαν μια «επιστήμη» που στηριζόταν στην κατηγοριοποίηση βάσει του αίματος, και ήθελαν να «ξαναδιαβάσουν» την ανθρώπινη ιστορία με γνώμονα τη φυλή και την κα-

ΜΟΔΟΣΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΣΘΕΝΗ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ». Στο νομό μας, και προς τιμήν των συμπατριωτών, υπάρχουν και λειτουργούν αρκετές Τράπεζες Αίματος, σε συνεργασία και με τη στήριξη των νοσοκομείων

ανάμεσα στους αιμοδότες, όσο και ανάμεσα στους στηριχθέντες ασθενείς, ήταν και είναι φίλοι-ες από τη Σπάρτη αλλά και εργαζόμενοι στο εργοτάξιο του Μωρέα, στην εθνική οδό Λεύκτρου. Και πολλοί οικονομικοί μετανά-

Εθελοντική αιμοδοσία Μάθημα ανθρωπιάς

ται αίμα κύρια από την Ελβετία). Όμως η εθελοντική αιμοδοσία δεν αφορά μόνο τον τομέα της υγείας. Έχει άμεση σχέση με την

ταγωγή. Το αίμα αποτέλεσε το ύψιστο «ιδεώδες» του εθνικοσοσιαλισμού... Η πολιτεία έχει προνοήσει τη δι-

της Λακωνίας.

Η Τράπεζα Αίματος Καστορείου

Η Τράπεζα Αίματος Καστορείου δημιουργήθηκε το 1996, κλείνει δηλαδή 17 χρόνια συνεχούς προσφοράς και πρόσφατα διενήργησε την 27η αιμοληψία της. Το διάστημα αυτό εξυπηρετήθηκαν εκατοντάδες συμπατριώτες μας αλλά και φίλοι που ζήτησαν τη βοήθειά μας, με τη μόνη υποχρέωση να στηρίξουν με κάθε πρόσφορο τρόπο την ιερή αυτή προσπάθεια.

Πιο συγκεκριμένα τα χρόνια αυτά συνελέγησαν πάνω από 1000 μονάδες, από τις οποίες περίπου 300 μονάδες έχουν διατεθεί δια μέσου του Εθνικού Δικτύου Αιμοδοσιών από το Γ. Ν. Σπάρτης και 515 μονάδες έχουν διατεθεί από τη δική μας Τράπεζα.

Τη στιγμή αυτή η Τράπεζά μας έχει ικανό απόθεμα για κάλυψη αναγκών σε αίμα έκτακτων περιστατικών και χρονίων καταστάσεων.

Να υπογραμμίσουμε ότι τόσο

στές που ζουν και δουλεύουν στην περιοχή μας. Απόδειξη του ότι μπορούμε να συμβιώσουμε ειρηνικά και αλληλέγγυα με όποιον σέβεται τις παναθρώπινες αξίες αλλά και την ιστορία και τις παραδόσεις του τόπου μας. Για την πραγματοποίηση της αιμοδοσίας στο Καστόρι μεγάλη είναι η προσφορά της Διευθύντριας του Κέντρου Υγείας γιατρού κ. Σταθούλας Αραχωβίτη και της νοσηλεύτριας κ. Καντούλας Οικονομάκη. Επίσης, με συνέπεια κάθε φορά εργάζεται η νοσηλεύτρια του κέντρου αιμοδοσίας κ. Ε. Μπασκουρέλου.

10' από τη ζωή μας αρκούν
ΓΙΑ ΝΑ ΔΩΣΟΥΜΕ ΖΩΗ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΑ ΣΕ ΟΣΕΣ-ΟΥΣ ΤΟ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΓΚΗ. ΓΙΑ ΝΑ ΔΩΣΟΥΜΕ ΟΛΟΙ-ΕΣ ΜΑΖΙ ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΕ ΤΟΣΟ ΔΥΣΚΟΛΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ.

Ο Υπεύθυνος της Τράπεζας Αίματος Καστορείου Μπάμπης Μπασκουρέλος Φαρμακοποιός

ίδια την ανθρώπινή μας υπόσταση, την αξιοπρέπειά μας, την ανθρωπιά μας. Είναι η πιο ευγενική μορφή έκφρασης της αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο, άσχετα από το χρώμα, την εθνικότητα, τη θρησκευτική ή άλλη ομάδα στην οποία ανήκει. Αξίζει εδώ να θυμίσουμε μερικές

άθεση του συλλεγόμενου αίματος σε κάθε άνθρωπο που την έχει ανάγκη. Απαραίτητη προϋπόθεση για εθελοντική αιμοδοσία είναι η ατομική συμπλήρωση του Δελτίου Αιμοδοσίας, στο τέλος του οποίου αναφέρεται ρητά ότι «ΤΟ ΑΙΜΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΙ-

Εικόνες του τριμήνου

"Δεν ξεχνάμε αυτούς που με μοναδική όπλο τη δύναμη της ψυχής και την πίστη τους, τις γυναίκες που μετέτρεψαν τα κότερα και τις παράγκες σε φιλόξενα σπίτια, τους άντρες που πήραν από τη μη αυτά που τόσο καλά μπορούσε να τους δώσει"

Το βράδυ της 27^{ης} Ιουλίου γέμισε η πλατεία της Αγίας Βαρβάρας στο Καστρί από κόσμο. Αφορμή γι' αυτό η θαυμάσια εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού του Δήμου Σπάρτης και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πολυδεύκης. Μια ωραία έκθεση φωτογραφιών και χαρτών μας μετέφερε νοερά στο χώρο και στο χρόνο, εκεί που ήταν, εδώ που ήρθανε, εκεί που ζούσαν, εδώ πώς βίωσαν τον δεύτερο μεγάλο εποικισμό τους. Μετά οι ομιλητές με νοσταλγία και συγκίνηση μας ταξίδεψαν τότε με ούριο άνεμο και τότε με αντίθετο, στις χιλιετίες της παραμονής στις χαμένες πατρίδες. 'Υπέροχα τα παιδιά του Μουσικού Σχολείου Σπάρτης, πήραν το πιο ζεστό χειροκρότημα για την όμορφη παρουσία τους.

Και μετά η αγαπημένη μας Βαρβάρα, απο τις ψυχές και τους οδηγητές του συλλόγου και του περιοδικού μας, συγκινημένη μας διάβασε λόγια της καρδιάς, αναμνήσεις και βιώματα των βασιανισμένων που βρήκαν στα Νέα Λιβερά τη νέα πατρίδα τους, εκεί που ξανάχτισαν τα σπίτια τους, που ξανακέρδισαν τη ζωή τους, που τα όνειρά τους πραγματοποιήθηκαν, που γέννησαν και μεγάλωσαν τα παιδιά τους, στο νέο τόπο τους που μετέφεραν τα ήθη και τα έθιμά τους, καλλιέργησαν τη γη με το μοναδικό δικό τους τρόπο, συνταιριάζοντας με τους ντόπιους δίνοντας καλά και παίρνοντας καλύτερα. Συγκινημένο το κοινό χειροκροτούσε, αλλά τα δάκρυα που ανάβλυζαν στα μάτια έδειχναν εκείνους που φέρναν στη μνήμη τους τις

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Νοσταλγία και συγκίνηση για τις χαμένες πατρίδες

διηγήσεις των δικών τους παππούδων και μανάδων.

Εμείς παιδιά και εγγόνια προσφύγων θυμόμαστε και δεν ξεχνάμε αυτούς που με μοναδικό όπλο τη δύναμη της ψυχής και την πίστη τους, τις γυναίκες που μετέτρεψαν τα κοτέτσια και τις παράγκες σε φιλόξενα σπίτια, τους άντρες που πήραν από τη γη αυτά που τόσο καλά μπορούσε να τους δώσει.

Υποκλινόμαστε στους ανθρώπους που ξαναρίζωσαν, άρχισαν πάλι να δημιουργούν, νοσταλγοί όμως των χαμένων πατρίδων και των νεκρών τους που παραμένουν αιώνια εκεί φυλάσσοντας Θερμοπύλες.

Εγώ από τη μεριά μου τελειώνοντας ευχαριστώ από καρδιάς όλους τους συντελεστές αυτής της γιορτής-μνήμης και σαν φόρο τιμής επιτρέψτε μου να παραθέσω ένα μικρό απόσπασμα από το βιβλίο της Διδώς Σωτηρίου «Οι νεκροί περιμένουν».

«...Ενάμισυ εκατομμύριο άνθρωποι βρεθήκανε ξαφνικά έξω από την προγονική τους γη. Παράτησαν σκοτωμένα παιδιά και γονιούς άταφους.

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Παράτησαν περιουσίες, τον καρπό στα δέντρα και στα χωράφια, το φαί στη φουφού, τη σοδειά στην αποθήκη, το κομπόδεμα στο συρτάρι, τα πορτραίτα των προγόνων τους στους τοίχους. Και βάλθηκαν να τρέχουν, να φεύγουν κυνηγημένοι από το τούρκικο μαχαίρι και τη φωτιά του πολέμου. Έρχεται μια τραγική στιγμή στη ζωή του ανθρώπου που το θεωρεί τύχη να μπορέσει να παρατήσει το έχει του, την πατρίδα του, το παρελθόν του και να φύγει, να φύγει λαχανιασμένος αποζητώντας αλλού την σιγουριά. Άρπαξαν οι άνθρωποι βάρκες, καΐκια, σχεδίες, βαπόρια, πέρασαν τη θάλασσα σ' ένα ομαδικό, φοβερό ξενιτεμό. Κοιμήθηκαν από βραδής οι νοικοκυραίοι στο τόπο τους και ξύπνησαν φυγάδες, θαλασσοπόροι, άστεγοι, άποροι, αλήτες και ζητιάνοι στα λιμάνια. Οι ξεριζωμένοι από τις πατρίδες τους πρόσφυγες κατάφεραν τελικά να σωθούν περιπλανώμενοι σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας σε άθλιες συνθήκες».

Αναστασία Κατρακάζη - Τζωρτζάκη

Ἀναμνήσεις ἀπό τήν Κατοχή (α' μέρος)

Εὐαγγέλου Ἀνδριανού*

**“Τά κομματικά πάθη κυριαρχοῦσαν παλαιότερα στή
ζωή τῶν χωριῶν καί δημιουργοῦσαν περιστατικά ἄλλοτε
κωμικά, ἄλλοτε δραματικά καί ἄλλοτε τραγικά”**

Κατά τήν ὀπισθοχώρηση περνοῦσαν ἀπό τά χωριά μας δικοί μας στρατιῶτες πού τούς φροντίζανε οἱ γυναῖκες σέ πρόχειρες ἐγκαταστάσεις στό σχολεῖο. Ἐνας ἀπό αὐτούς πέθανε καί, ἂν καί ἦταν ἄγνωστος, τόν κήδευσαν οἱ γυναῖκες μέ μοιρολόγια για νά μήν πάη ἄκλαντος. Περνοῦσαν γερμανικά ἀεροπλάνα καί ἔρριξαν μιά βόμβα στήν περιοχή τῆς Ἀγόριανης πού μᾶς ἔκανε νά χωθοῦμε στά κατώγια.

Ὅταν γινόταν ἡ μάχη τῆς Κρήτης, ἕνα χτυπημένο γερμανικό ἀεροπλάνο προσγειώθηκε ἀναγκαστικά κοντά στόν Εὐρώτα μέ ζωντανούς τούς δύο τοῦ πληρώματός του. Ὁ ἕνας ἦρθε στο χωριό για βοήθεια καί συζητοῦσε στά ἀγγλικά μέ ὄσους εἶχαν κάνει στήν Ἀμερική. Ὁ ἄλλος ἔμεινε μόνος στό ἀεροπλάνο. Τήν ἄλλη ἡμέρα, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά κατεβήκαμε στόν Εὐρώτα νά ἰδοῦμε τό ἀεροπλάνο. Τριγυρνούσαμε σά μελίσι γύρω του καί τό περιεργαζόμαστε, ἐνῶ ὁ Γερμανός καθόταν ψύχραμος ἐπάνω του. Δέν φοβόμαστε πού ἦταν ὀπλισμένος, ἀλλά μιά γυναῖκα φώναξε «μωρέ, μήν

πάτε κοντά γιατί θά τραβήξω κανένα κουμπούρι καί θά σᾶς μπουμπουνίσω καί τότε ἄντε νά τοῦ ζητήσετε τό λόγο». Μερικοί ἀτρόμητοι ἄρχισαν νά λεηλατοῦν τό ἀεροπλάνο καί ἕνας πήρε τή μπαταρία του, ἀλλά τήν ἄλλη ἡμέρα τή γύρισε πίσω γιατί οἱ Γερμανοί ἀπειλήσαν μέ ἀντίποινα. Στό τέλος ἦρθαν οἱ Γερμανοί καί ἀφοῦ πήραν τά χρήσιμα ἐξαρτήματα, ἔβαλαν φωτιά καί τό ἔκαψαν. Οἱ δικοί μας ὅμως πρόλαβαν καί κουβάλησαν μερικά ἐξαρτήματα, ἀπό τούς ἀλουμινένιους ἔλικες μέχρι μουσαμάδες καί καλώδια.

Στήν ἀρχή τῆς κατοχῆς ἦρθε στό χωριό μιά μονάδα τοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ μέ κανόνια πού πηγαίναμε καί τά κρυφοκοιτάζαμε ἀπό τά παράθυρα τῆς κάτω αἴθουσας τοῦ σχολείου ὅπου τά εἶχαν βάλει. Ὁ διοικητής τῶν Ἰταλῶν ἦταν ἕνας νέος λοχαγός, ντυμένος σάν φιγουρίνι πού βρωμοκοποῦσε ἀρώματα. Δέν πρόλαβε νά πατήση τό πόδι του στό χωριό καί τοῦ κολλήσαμε ἀμέσως τό παρατσούκλι, τόν εἶπαμε «Λουλού». Καθόταν στά καφενεῖα καί προσπαθοῦσε

νά πιάση κουβέντα μέ τούς δικούς μας. Παραπονιόταν γιατί ἡ ἀγορά ἄδειαζε ὅταν χτύπαγε ἡ σάλπιγγα για τήν ἐπαρση καί τήν ὑποστολή τῆς Ἰταλικῆς σημαίας τοῦ διοικητηρίου.

Τήν ἐποχή ἐκεῖνη οἱ Ἰταλοί εἶχαν βασιλιά, καί στή σημαία τους στή μεσαία ἄσπρη λουρίδα, εἶχαν τό σῆμα τοῦ βασιλιά τους μέ ἕνα Σταυρό. Μερικοί νεαροί δικοί μας σκέφθηκαν νά κατεβάσουν τή σημαία καί νά τήν μαγαρίσουν, ἀλλά συγκρατήθηκαν για νά μήν προσβάλουν τό Σταυρό. Οἱ στρατιῶτες γύριζαν στίς γειτονιές καί παίρνανε κανένα κοτόπουλο. Τό μαδοῦσαν, τό ἔβαζαν σέ μιά κατσαρόλα γεμάτη μέ βραστό λάδι καί ἀμέσως τήν κατέβαζαν ἀπό τή φωτιά. Ὅσπου νά κρυώση τό λάδι, τό κοτόπουλο εἶχε βράσει για τά καλά. Ἐνας παπᾶς τους πού ἦταν μαζί τους ἔψαχνε να μάθῃ ἂν οἱ φαντᾶροι εἶχαν πληρώσει τό κοτόπουλο πού ἔβραζαν.

Τό καλοκαίρι τοῦ 1941 ἦρθαν ἄλλοι Ἰταλοί ἀπό τή Σπάρτη καί ἀρπάξανε τά ζῶα ἀπό τό πανηγύρι τοῦ Ἀη-Μάμα.

Ὅταν οἱ Γερμανοί χτύπησαν τή Ρωσσία, μερικοί

ἀριστεροί βγήκαν στό βουνό. Ὑπῆρχε καί ἕνας παλαιός ἀριστερός συνδικαλιστής, ὁ Γιώργης Χρηστάκης ἢ Μπόχας ὁ ὁποῖος ἔμεινε στό χωριό. Πῆγαν νά τόν πιάσουν οἱ χωροφύλακες καί αὐτός τράβηξε ἕνα πιστόλι πού εἶχε. Ἡ ἀνταλλαγή πυρῶν, πού θά γινόταν στό δρόμο πού περνάει κάτω ἀπό τήν Ἐκκλησία ὅπου ἐμεῖς τά παιδιά παίζαμε ἀμέρινα, δέν ἔγινε γιατί ὁ δρόμος βούιξε ἀπό τά οὐρλιαχτά τῶν μανάδων μας «τά παιδιά...». Στό τέλος πιάσανε οἱ χωροφύλακες τό Χρηστάκη για νά τόν πᾶνε στή Σπάρτη.

Αὐτοί πού εἶχαν φύγει στό βουνό κατέβηκαν καί ἔστησαν ἐνέδρα στό δρόμο πρὸς τή Σπάρτη, «στοῦ Κάντζια τή βρύση» για νά τόν ἐλευθερώσουν.

Ἀρχηγός τους ἦταν ὁ Λάμπρος ὁ Σαραντάκης πού εἶχε ἕνα μακρύκαννο ὄπλο. Ἐγινε ἀνταλλαγή πυροβολισμῶν στόν τόπο τῆς ἐνέδρας, σκοτώθηκε ὁ Σαραντάκης καί οἱ ὑπόλοιποι ἔφυγαν στό βουνό.

(Το β' μέρος στο ἐπόμενο)

* Ὁ Εὐάγγελος Ἀνδριανός εἶναι ἐπίτιμος ἀρεοπαγίτης, κατοικεῖ στό Καστόρι - Καστανιά

“Λουσίνα”: Απολογισμός δράσης του συλλόγου

Στις 24/08/2013 έγιναν οι εκλογές του Συλλόγου Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ» και αναδείχθηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τους: Πρόεδρο τον Ντίνο Λαγανά, Αντιπρόεδρο τον Γιώργο Λιναρδάκη, Γεν. Γραμματέα τον Μανώλη Μουρκουράκη, Ταμία τον Χρήστο Κορτζή και μέλος τον Αθανάσιο Ανδριανό. Στο νέο Δ.Σ. του Συλλόγου ευχόμαστε καλή δύναμη, καλά έργα και με επιτυχία.

Η ιστοσελίδα του συλλόγου ΛΟΥΣΙΝΑ, με πληροφορίες για το χωριό, τις εκδηλώσεις μας αλλά και τη Λουσίνα που αγαπάμε.

-Καθαρίστηκαν και σηματοδοτήθηκαν περίπου 105 χιλιόμετρα μονοπάτια στο Βόρειο Ταΰγετο, σε 16 πεζοπορικές διαδρομές. Ο καθαρισμός και η συντήρηση γίνονται κάθε χρόνο από το σύλλογο.

-Τοποθετήθηκαν 10 πινακίδες κατεύθυνσης στις διασταυρώσεις μονοπατιών.

-Τοποθετήθηκαν 3 ξύλινα στέγαστρα με τον ορειβατικό χάρτη Β. Ταϋγέτου, ο οποίος εκπονήθηκε με δαπάνες του συλλόγου σε συνεργασία με την εταιρία ΑΝΑΒΑΣΗ.

-Τοποθετήθηκε πίνακας με τον χάρτη Β. Ταϋγέτου στην πλατεία, στο Σπυροπούλειο.

-Αναδείχθηκαν και ασφαλιστήκαν τα τεχνικά φαράγγια Καστανιώτη, Λουκά και Κριμπία.

-Ξεκίνησε η ανάπλαση στον Άγιο Μάμα. -Τοποθέτηση κεραμοσκεπής, αρμολόι του περιπτέρου και του χώρου γύρω από τη πηγή.

-Έγινε ανάπλαση του χώρου γύρω από το εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου στο βουνό (πλακόστρωση), καμαράκι με νερό από

πηγή).

-Τοποθετήθηκαν δύο υδατοδεξαμενές στο βουνό, που χορήγησε η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας και συνδέθηκαν με δίκτυο νερού από πηγή. Ο σύλλογος έχει την ευθύνη συντήρησης και ετοιμότητας αυτών κατά την αντιπυρική περίοδο το καλοκαίρι.

-Τοποθετήθηκαν προβολείς στην Μισοσπορίτισσα και τον Άγιο Λιά.

-Κτίστηκε καμαράκι στη θέση Λάτα (ευγενική προσφορά του μέλους του συλλόγου Βασίλη Λαγανά).

-Τοποθετήθηκαν δύο μεγάλα ξύλινα τραπέζια στον Άγιο Δημήτριο και στη θέση Λάτα (ευγενική προσφορά της εταιρίας Αφών Ιω. Ζούζουλα).

-Συμμετείχε στην αναδάσωση του Ταϋγέτου το Φεβρουάριο του 2011 στη θέση Μπόροβα.

-Διοργάνωσε 2 σεμινάρια με θέμα την πυρόσβεση.

-Κάθε χρόνο είχε συμμετοχή στη γιορτή ελιάς και λαδιού στη Σελλασία.

-Συμμετείχε ενεργά στην ανεύρεση Σουηδού επισκέ-

πτη, που είχε χαθεί στην περιοχή της Ξεροβούνας, τον Οκτώβριο του 2009.

-Συμμετείχε σε σεμινάρια της Πολιτικής Προστασίας με θέμα την πυρασφάλεια - πυρόσβεση.

-Δημιουργήθηκε η ιστοσελίδα www.Lousina.gr

-Το έτος 2010 εκπόνησε και εξέδωσε το φυλλάδιο πεζοπορικών διαδρομών του Β.Α. Ταϋγέτου, το οποίο επανεκδόθηκε το 2012 με την ευγενική χορηγία του Ν.Π.Π.Α. του Δήμου Σπάρτης.

-Συμμετείχε στην έρευνα πεδίου για την δημιουρ-

της αίθουσας από το Δήμο Σπάρτης).

-Τοποθετήθηκε συρματόσχοινο ασφαλείας στη Σάρα στο μονοπάτι Ι. Μ. Ζωοδόχου Πηγής – Δίρεμα).

-Με ενέργειες και δαπάνες του συλλόγου έγινε διαπλάτυνση του δρόμου στην Παλιόχωρα στον περιφερειακό (Άγιος Μάμας – Λουσίνα).

-Διοργανώνεται με επιτυχία κάθε χρόνο η γιορτή στην Παναγία στην Μπρουσάκα.

-Καθιερώθηκε ως θεσμός στο Δήμο μας, η Γιορτή της Μπουκουβάλας, η οποία κάθε χρόνο προσελκύει με-

Η βρύση στη Λουσίνα. Για την ανάπαυση και την αναψυχή των επισκεπτών του βουνού μας.

γία του ορειβατικού χάρτη του βορείου Ταϋγέτου που εξέδωσε το 2012 η εταιρία ΑΝΑΒΑΣΗ.

-Συμμετείχε κάθε χρόνο στις εκδηλώσεις της Τσικνοπέμπτης, Αποκριάς και πολιτιστικού 3ήμερου τον Ιούλιο.

-Δημιουργήθηκε μόνιμη έκθεση (φωτογραφίες του Βασίλη Λαγανά) με τα λουλούδια και τα αξιοθέατα του βουνού μας στο Σπυροπούλειο (ευγενική προσφορά

γάλο πλήθος επισκεπτών και φίλων.

-Με τις δράσεις του συλλόγου οι πεζοπορικές διαδρομές συμπεριλαμβάνονται στα ετήσια προγράμματα των ορειβατικών συλλόγων όχι μόνον της περιοχής αλλά και της πρωτεύουσας.

-Συμμετέχει ενεργά, με οδηγούς μέλη του συλλόγου, στις πεζοπορίες που γίνονται στο βουνό.

Κ. Λαγανάς

Η ομάδα χορού του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ στο Σπάρτιαθλο

Το «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ» η κορυφαία αυτή διοργάνωση του αγώνα δρόμου Αθήνα- Σπάρτη των 247 χιλιομέτρων πραγματοποιήθηκε και φέτος με μεγάλη επιτυχία. Αποκλειστικός χορηγός στην διοργάνωση ήταν και φέτος το Ίδρυμα Σταύρου Νιάρχου. Στον αγώνα δρόμου υπεραποστάσεων συμμετείχαν 337 αθλητές –τριες από 35 χώρες. Πρώτος τερμάτισε ο Πορτογάλος Ζοάο Ολιβείρα με χρόνο 23 ώρες 29' και 08" και από Ελληνικής πλευράς ο δρομέας Στέργιος Αναστασιάδης με χρόνο 27 ώρες 44' και 10". Ο Δήμος Σπάρτης δια του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος, Πρόεδρος του οποίου είναι ο Μάριος Τζωρτζάκης διοργάνωσε πλήθος εκδηλώσεων που διήρκεσαν μία εβδομάδα και περιείχαν αθλητικά, πολιτιστικά και εικαστικά δρώμενα καθώς και τελετή για τη βράβευση των αθλητών. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων

πραγματοποιήθηκε βραδιά με Ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς στην Πλατεία της Σπάρτης με χορευτικές ομάδες από όλο το Δήμο Σπάρτης.

Η Ομάδα μας Παραδοσιακών Χορών Καστορείου συμμετείχε με δύο υποομάδες. Η Ομάδα των μικρών παιδιών που άνοιξε τη χορευτική εκδήλωση χόρευε με στολές τοπικές του Καστορείου και της Πελοποννήσου, ενώ η ομάδα των μεγάλων χόρευε με παραδοσιακές στολές της Ανατολικής Ρωμυλίας. Και οι δύο Ομάδες καταχειροκροτήθηκαν και απέσπασαν το θαυμασμό του κόσμου που είχε κατακλύσει την Πλατεία Σπάρτης.

Συγχαρητήρια σε όλα τα παιδιά της Ομάδας χορού, στο δάσκαλό τους κ. Γιώργο Καλομοίρη, αλλά και στην Ελένη Παρασκευοπούλου που διακονεί την Ομάδα.

Μας κάνετε όλους υπερήφανους.

Ε.Β.

Στις φωτογραφίες:

Πάνω αριστερά και δεξιά, η ομάδα χορού τού ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ
2η δεξιά: Από την επίσκεψη στο χωριό μας του Ivan Kudin του Ιταλού σπάρταθλητή, τρίτου φέτος και πρώτου το 2010 και 2011 μαζί με τους Γιάννη Δημόπουλο, Μάριο Τζωρτζάκη και Κώστα Μιχαλόπουλο.

3η δεξιά: Στέλλα Μαρκάκου, Σπαρτιάτισσα σπάρταθλήτρια, πρώτη Ελληνίδα.

4η δεξιά: Στιγμιότυπο από το ΣΠΑΡΤΑΘΛΟ (Foto by Spartathlon)

Δεκαπενταύγουστο στον Κάρδαρη

Στον Κάρδαρη στο εκκλησάκι της Παναγίας πολλοί συντοπίτες μας γιόρτασαν την Κοίμηση της Θεοτόκου. Μετά τη Θεία Λειτουργία ακολούθησε γλέντι, με μουσική, μεζέ και κρασί, που διοργάνωσε ο Σύλλογος «ΠΡΙΝΟΚΟΚΑΣ». Το εκκλησάκι για όσους δεν το έχουν επισκεφθεί είναι πανέμορφο με βατό μονοπάτι και όμορφα διαμορφωμένο χώρο με προσωπική εργασία του Θεόδωρου Αλαφόγιαννη και του Γιώργου Κοιτιτσιώτη του Βασιλείου. Η φετινή έκπληξη ήταν οι βρυσούλες με κεραμίδι σε κάθε στροφή του μονοπατιού, έργο και αυτό των ιδίων άοκνων εργατών.

Ε. Βλαχογιάννη

Στο Σταυρούλη

Στο Σταυρούλη στις 14 Σεπτ 2013 γιορτάστηκε η Ύψωση του Τιμίου Σταυρού πρωτοστατούντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης κ.κ. Ευσταθίου. Στη γιορτή παρέστησαν πολύς κόσμος από όλα τα γύρω χωριά, ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Δαβάκης, ο Δήμαρχος κ. Σταύρος Αργειτάκος, ο Πρόεδρος του Ν.Π.Α.Π & Π. του Δήμου Σπάρτης κ. Μάριος Τζωρτζάκης, ο Αντιδήμαρχος κ. Παρασκευάς Καλομοίρης, ο Δημ. Σύμβουλος κ. Ευάγγελος Νικολακάκης και άλλοι εκπρόσωποι τοπικών φορέων.

Ε.Β.

Στην Παναγιά στην Μπρουσάκα

Τα εννιάμερα της Παναγίας στις 23 Αυγούστου γιορτάστηκαν στο εκκλησάκι του Πισαγιάννη και η Παναϊτσα στην Μπρουσάκα. Οι περισσότεροι Καστανιώτες ανέβηκαν στο Βουνό και αρκετοί μάλιστα μαζί με ορειβάτες από το μονοπάτι της Τίγκλας. Ο Σύλλογος φίλων του Βουνού «Λουσίνα» είχε ετοιμάσει μεζέ και κρασί που πρόσφερε μετά τη Θεία Λειτουργία.

Ε.Β.

Και αυτή τη χρονιά ο Αι-Γιάννης άνοιξε την πόρτα του και καλωσόρισε τους πιστούς του. Άλλοι από το βράδυ, άλλοι από νωρίς το πρωί, ανέβηκαν κατάκορφα να τιμήσουν τον Άγιο και να απολαύσουν το τοπίο.

Περί τα 120 άτομα μετρήθηκαν, και όλοι έκαναν την ευχή, του χρόνου να είναι εκεί και περισσότεροι. Πολλοί και οι άρτοι που τους ανέβασαν στους ώμους τους οι προσφέροντες. Στο κατέβασμα οι περισσότεροι σταμάτησαν στη δροσερή βρύση της Λουσίνας για κολατσιό και ξαπόσταμα.

Ε.Β.

Στις 6 Αυγούστου, στο ιδιωτικό εκκλησάκι της οικογένειας Νικολόπουλου, εορτάστηκε η Μεταμόρφωση του Σωτήρος. Η Λίλα Νικολοπούλου σαν καλή οικοδέσποινα δεν παρέλειψε να κεράσει μετά τη Θεία Λειτουργία όλους τους παρευρισκόμενους.

Ε.Β.

Θέρος, τρύγος, πόλεμος

Θέρος, τρύγος, πόλεμος έλεγαν οι παλαιότεροι μας, όταν ήθελαν να τονίσουν την άμεση και χωρίς αναβολή δουλειά. Και είχαν δίκιο γιατί κανένα από τα τρία δεν έπαιρνε αναβολή. Σεπτέμβριο, κοντά στον Αι- Γιάννη το Σκουληκοκρασά τρύγησαν στο Καστόρι, άλλοι αμπέλια και άλλοι κληματαριές. Γέμισαν τα πλαστικά καφάσια

που έχουν αντικαταστήσει τις καλαμένιες καλάθες ή πούργες και κατευθύνθηκαν στα πατητήρια και στις τσιφιλιές για πάτημα και στύψιμο. Παλαιότερα πατούσαν τα σταφύλια σε ξύλινα ή χτιστά πατητήρια (ληνούς) που σπανίζουν σήμερα, άλλοι χρησιμοποιούν για το πάτημα τις πλύστρες με τις κορούτες, που με ένα καθαρό χοντρό

νάilon, λινή λινάτσα και γερά πόδια κάνουν καλή δουλειά, αλλά λίγο κοπιαστική και άλλοι φυγόπονοι εξυτηρούνται από αυτούς που διαθέτουν σύγχρονα μέσα. Τα σύγχρονα μέσα είναι ο σπαστήρας που σπάζει τις ρόγες και απομακρύνει τα τσάμπουρα και μετά η γνωστή μας τσιφιλιά πιο σύγχρονη και εύκολη στη χρήση για την αποστράγγιση. Κάπως έτσι έβγαλαν το μούστο τους οι Καστανιώτες και περιμένουν το βράσιμο. «Καλά κρασιά», κυριολεκτικά, και κυρίως καλόπιota και σε χαρές. Και όσοι δεν έβαλαν κρασί, επειδή κληματαριές με σταφύλια υπάρχουν σχεδόν σε όλα τα σπίτια της Καστανιάς, σίγουρα έβγαλαν μούστο για μουσταλευριά, πετιμέζι και μουστοκούλουρα.

E.B.

Με επισημότητα και λαμπρότητα εορτάστηκε και φέτος η μνήμη της Γεννήσεως της Θεοτόκου που είναι αφιερωμένη εκκλησίας μας. Το μεγάλο αρχιερατικό εσπερινό αλλά και ανήμερα τη Θεία Λειτουργία και την περιφορά της εικόνας στην πλατεία του χωριού μας, παρακολούθησε πολύς κόσμος και εκπρόσωποι φορέων και του Δήμου.

Η εορταστική μέρα έκλεισε με το γλέντι, που διοργάνωσε ο Σύλλογος φίλων του βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ» στην πλατεία του Καστορείου.

E.B.

10^η Γιορτή Ελιάς και Λαδιού στη Σελλασία

Η Σελλασία και φέτος με την καθιερωμένη Γιορτή Ελιάς και Λαδιού που πραγματοποιήθηκε από 2 έως 4/08/2013, μονοπώλησε το ενδιαφέρον όχι μόνο των Λακώνων αλλά και πολιτών που δραστηριοποιούνται στα αγροτικά προϊόντα από πολλά μέρη της Ελλάδος. Γιορτή και έκθεση μαζί, επιτυχημένη όπως πάντα, περιελάμβανε πλούσια

εκθέματα με παράγωγα λαδιού και πολλά άλλα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα, περίπτερα με εκθέσεις αγροτικών μηχανημάτων, αλλά και οργανωμένες συζητήσεις σε θέματα αγροτοκτηνοτροφίας. Επίσης περιελάμβανε μουσικές βραδιές με γνωστά ονόματα του λαϊκού και ρεμπέτικου ρεπερτορίου, αλλά και θεατρικό παιχνίδι

για παιδιά, έκθεση φωτογραφίας και ζωγραφικής για μικρούς και μεγάλους. Συνδιοργανωτές της γιορτής το Νομικό πρόσωπο Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης και η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Γιορτή της Ελιάς και Λαδιού» με πρωτεργάτη το γνωστό σκηνοθέτη Μανούσο Μανουσάκη.

Πανηγύρια και

Ξεφαντώματα

Κανείς δεν πλύνει τους καλοκαιρινούς μίνες στο Καστόρι.

Πολιτιστικά δρώμενα, θρησκευτικές γιορτές και προσκυνήματα σε μοναστήρια, ορειβασία, περίπατοι σε καταπράσινα μονοπάτια δεν αφήνουν κανέναν ανικανοποίητο. Τα πανηγύρια όμως έχουν εξέχουσα θέση στις προτιμήσεις των θεαμάτων και δρώμενων.

Φέτος τον κύκλο των πανηγυριών, άνοιξε η Αθλητική Ένωση Πελλάνας-Καστορείου με το πανηγύρι που διοργάνωσε τον Ιούλιο στην Πλατεία της Βρύσης στην Πελλάνα.

Στις 26 Ιουλίου ακούστηκαν τα όργανα στο πανηγύρι της Βορδονίας στην Αγία Παρασκευή και τρεις μέρες μετά ακολούθησε το γλέντι που έγινε στη γέφυρα στα πλαίσια του Πολιτιστικού τριημέρου «Στου Χρόνου τα γυρίσματα».

Στη συνέχεια ο Κυνηγετικός Σύλλογος Καστορείου-Βορειοδημοτών διοργάνωσε στις 03/08/2013 στον Άγιο Μάμα το δικό του επιτυχημένο πανηγύρι.

Στις 13/08/2013 στο προαύλιο του Γυμνασίου ο Αθλητικός Σύλλογος διοργάνωσε βραδιά με πλούσιο λαϊκό πρόγραμμα.

Γλέντι και στις 15/08/2013 στον Κάρδαρη από το Σύλλογο «Πρινοκοκάς» μετά την Θεία Λειτουργία, για να τελειώσει το βράδυ στο πανηγύρι των Περιβολίων, που διοργάνωσε και φέτος με μεγάλη επιτυχία ο Πολιτιστικός Σύλλογος των Περιβολιωτών.

Και στο Παρδάλι ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παρδαλιωτών δίλωσε το δικό του “παρών” με το πανηγύρι στις 23/08/2013 στα εννιάμερα της Παναγίας αλλά και με εκδήλωση στην οποία κάλεσε και τίμησε όλους τους δασκάλους που πέρασαν από το Δημοτικό Σχολείο καθ’ όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

Τον κύκλο έκλεισε το πανηγύρι που διοργάνωσε ο Σύλλογος Φίλων του Βουνού στις 08/09/2013 στην πλατεία του χωριού μας. Είναι γεγονός ότι παρά την κρίση ο κόσμος συμμετείχε και τα στήριξε, γιατί τα πανηγύρια είναι θεσμός στην Ελληνική ύπαιθρο και πέραν της διασκέδασης είναι και χώροι συνάντησης παλιών γνώριμων.

E.B.

Χαιρετίσματα στην εξουσία

Προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου
Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής
Π.Ε Λακωνίας

Κύριοι,

σε απόγνωση βρίσκονται οι αγρότες της ευρύτερης περιοχής Καστορείου βλέποντας τις καλλιέργειές τους σε καλαμπόκι και άλλα δημητριακά να καταστρέφονται από τα αγριογούρουνα που έχουν κατακλύσει την περιοχή και έχουν γίνει φόβος και τρόμος. Τα αγριογούρουνα πριν λίγα χρόνια δεν υπήρχαν στην περιοχή αλλά κάποιοι ανεγκέφαλοι τα ελευθέρωσαν για να τα έχουν για κυνήγι αλλά δυστυχώς έχουν γίνει μάλιστα για την περιοχή.

Τι μέτρα σκοπεύουν να λάβουν οι υπηρεσίες σας και πώς θα αποζημιωθούν οι αγρότες της περιοχής που μέσα σε αυτό το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον έχουν να αντιμετωπίσουν και τα αγριογούρουνα;

Μετά τιμής
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Βελτιώσεις στο δρόμο προς Σπάρτη

Από την ενεργοποίηση του Ταμείου Μολυβιάτη, η περιφέρεια Πελοποννήσου εξασφάλισε 20 εκατ. ευρώ για την πυροπροστασία των νομών Λακωνίας, Μεσσηνίας και Αρκαδίας. Με απόφαση του υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Κυριάκου Βιρβιδάκη εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα Πυρόπληκτων Περιοχών Πελοποννήσου, γνωστό ως Ταμείο Μολυβιάτη, οκτώ σημαντικά έργα για τη Λακωνία, συνολικού προϋπολογισμού 6.150.000 ευρώ.

Πρόκειται για έργα αντιπλημμυρικής

προστασίας, βελτίωσης των οδικών επαρχιακών δικτύων, αποκατάστασης ζημιών από πυρκαγιές, αλλά και εγκατάστασης υδατοδεξαμενών για την ενίσχυση των πυροσβεστικών δυνάμεων σε φαινόμενα πυρκαγιάς. Το σημαντικό για την περιοχή μας είναι ότι εγκρίθηκε το έργο βελτίωσης του δρόμου από Σπάρτη για Μεγαλόπολη, με τίτλο «Βελτίωση της υπ. Ερ 2 ΕΠΟ Σπάρτη-Καστόρι προς Μεγαλόπολη», με προϋπολογισμό 1.300.000 ευρώ.

Αναμένουμε την υλοποίηση.

ΕΛ

Η Τράπεζα Eurobank σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην Τρίπολη στις 11/10/2013, βράβευσε μαθητές από όλα τα Λύκεια Λακωνίας, που άριστευσαν κατά την αποφοίτησή τους, με το ποσό των 1000 ευρώ. Στο Λύκειο Καστορείου άριστευσε και έλαβε το βραβείο η Δήμητρα Μπασκουρέλου του Μιχαήλ.

Όσοι επισκέπτονται την παιδική χαρά στην Κάτω Πλατεία θα διαπιστώσουν ότι συνεχώς βελτιώνονται οι εγκαταστάσεις της. Πριν καιρό στρώθηκε τάπητας στις κούνιες και προστέθηκε μία κούνια κατάλληλη για μωρά, που ήταν απαραίτητη. Μακάρι να συνεχίσει να εξοπλίζεται και από ό,τι μας είπε ο Πρόεδρος του Τοπικού Γ. Οικονομιάκης πρόκειται να τοποθετηθεί και σουλήθρα.

Και μιας και αναφερθήκαμε στην Κάτω Πλατεία δεν είναι άσχημο να αναβιώσει η παλιά ονομασία «Χασάπικα». Έτσι ονομαζόταν παλιότερα ο χώρος αυτός, από την ύπαρξη των χασάπικων-σφαγείων.

Χειμωνιάζει και το θέμα στο Βράχο, πριν τη Γέφυρα, που κατακρημνίστηκε πέρσι στις 15/01/2013, δευτερόλεπτα πριν τη διέλευση του σχολικού λεωφορείου, φαίνεται ότι δεν απασχολεί κανέναν από τους υπεύθυνους του Δήμου. Πέτρες και ετοιμόρροπα δέντρα στέκονται απειλητικά, σχεδόν κατακόρυφα, πάνω από το δρόμο. Από τον Ιανουάριο που έγινε η κατολήσθηση δεν έγινε καμία κίνηση. Οι ενεργήσαντες την αυτοψία μηχανικοί του Δήμου Σπύρος Πατσιλίβας και Θεόδωρος Βερούτης από τις 24/

01/2013 πρότειναν άμεσα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ως προσωρινή λύση. Δηλαδή απομάκρυνση επιφανειακών υδάτων με στραγγιστήρες, υπερύψωση του υπερκείμενου υδραύλακα και στεγανοποίηση του, αφαίρεση των επισφαλών όγκων και την ομαλοποίηση της επιφάνειας με εξομάλυνση της κλίσης και κλάδεμα των υψίκορμων δένδρων. Επίσης πρότειναν και ενέργειες για οριστική λύση, που απαιτούν μελέτες κ.λπ. Τα αποτελέσματα της αυτοψίας η Τεχνική υπηρεσία διαυγογραφής του Διευθυντή κ. Μπεζεριάνου τα διαβίβασε στις 20/05/2013 στην ίδια την υπηρεσία της και τα κοινοποίησε στους υπεύθυνους Αντιδημάρχους κ. Δημ. Νταλιάνη, κ. Παρ. Καλομοίρη και στον Πρόεδρο του Τοπικού κ. Οικονομιάκη. Από εκεί και έπει-

τα σιωπή. Αναρωτιέμαι ο κ. Δήμαρχος είναι ενήμερος του θέματος; Απεύχομαι να συμβεί κάτι κακό, αλλά αν παρ' ελπίδα συμβεί, φοβάμαι ότι η θέση των υπεύθυνων του Δήμου θα είναι πολύ δύσκολη.

Πετυχημένη η εκδήλωση που διοργάνωσε και αυτή τη χρονιά το Φιλόπτωχο Ταμείο πρόεδρος του οποίου είναι ο παπάς μας Δημήτρης Μήτρης. Η εκδήλωση έγινε στην πλατεία έξω από την εκκλησία. Οι κυρίες του φιλόπτωχου έφτιαξαν γλυκίσματα, καφέ και τσάι και πρόσφεραν στους παρευρισκόμενους. Κάτω από τον ήχο μουσικής ο κόσμος απόλαυσε τον καφέ του και διασκέδασε με μουσική και παραδοσιακά τραγούδια. Ήταν μια πολύ καλή και σεμνή εκδήλωση κατάλληλη για την περίπτωση.

E.B.

Μεταξύ μας

Το Σίδνεϊ Εδώ

Πριν λίγες ημέρες επιστρέψαμε στο προορισμό μας που λέγεται Σίδνεϊ έπειτα από 3 μήνες διακοπές. Σας στέλνω τις φωτογραφίες που βγάλαμε στην Καστανιά (στη φωτογραφία είναι ο συζυγός μου και ο κ. Κωνσταντίνος Λαγανάς, ταμίας του συλλόγου μας με τη συζυγό του. Ήταν μεγάλη η χαρά μας που σας γνωρίσαμε και από κοντά. Χαιρετισμούς και φιλάκια σε όλους σας.
Μαρία Γκλέκας

Αγαπητέ Πολυδεύκη,
Μόλις χθες πήρα από τον πατέρα μου το τεύχος και πραγματικά το θαύμασα για την στο σύνολο καταπληκτική του παρουσία.
Όσο για το αφιέρωμα απλά δεν έχω λόγια. Ήταν άρτιο σε όλα. Χίλια ευχαριστώ σε όλους σας. Στο μέλλον πλέον θα παίρνω το τεύχος στη διεύθυνση του γραφείου μου. Και πάλι ευχαριστώ.
Γιώργος Ψυχογιός

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ
Ο "ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ"
Καστόρειο Λακωνίας, Τηλ. 27310 57546, 6973208890,
6948849958
Τηλεομ. 210 6479114

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 01/08/2012 Ε.Ω.Σ 31/07/2013

ΕΣΟΔΑ		ΕΣΟΔΑ	
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	2765	ΕΣΟΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	2670
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ	2560	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟΣΤ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	2248
ΧΟΡΗΓΙΕΣ	730	ΑΓΟΡΑ ΣΤΟΛΩΝ	3000
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ	15	ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ	585
ΧΟΡΕΣΠΕΡΙΔΑ	650	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	607
ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ	922	ΕΣΟΔΑ ΕΚΔ. ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ	360
ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ 2012	2394	ΓΡΑΦΙΚΑ	43,5
		ΔΩΡΕΕΣ	750
ΜΕΤ/ΡΑ ΥΠΟΛ	9800	ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ	607
		ΕΣΟΔΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	46
		ΑΝΑΝ.ΣΙΤΕ	44
		ΕΤΗΣΙΑ ΚΟΠΗ ΠΙΤΤΑΣ	2925
		ΔΙΑΦΟΡΑ	50
ΣΥΝΟΛΟ	19836		13935,5
		ΥΠΟΛΟΙΠΟ	5900,5
		Η Ταμίας Καίτη Σμυρνιού	

Επιχορήγηση του Πολυδεύκη

Το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης επιχορήγησε τον Πολυδεύκη με 1000 ευρώ.

Ευχές στους μαθητές

Στους μαθητές, όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης για το νέο σχολικό έτος ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ εύχεται καλή σχολική χρονιά και ευόδωση των επιθυμιών τους.

Τα βραβεία του Ιδρύματος Μερκεούλια

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Λυκείου Καστορείου εξέφρασε την ανησυχία του για το γεγονός ότι παρότι το ίδρυμα Μερκεούλια έχει στη διάθεσή του το ποσό, δεν έγινε η τελετή βράβευσης των μαθητών στις 28 Οκτωβρίου. Πληροφορηθήκαμε ότι τελικά η τελετή θα γίνει την 1η Δεκεμβρίου, γιορτή του Αγίου Θεοκλήτου.

1^{ος} Ορεινός Καστόρειος Ημιμαραθώνιος Ταϋγέτου 22 Δεκεμβρίου 2013

Ελάτε τα Χριστούγεννα να τρέξουμε στο βουνό Η Τοπική Κοινότητα Καστορείου σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας και Άθλησης του Δήμου Σπάρτης οργανώνουν τον 1^ο Ορεινό Καστόρειο Ημιμαραθώνιο Ταϋγέτου στις 22 Δεκεμβρίου 2013. Οι εργασίες της διοργάνωσης έχουν ξεκινήσει και οι αθλητές έχουν ειδοποιηθεί. Η διαδρομή αφορά σε μονοπάτια του Ταϋγέτου μήκους 21.5 χλμ με ιδιαίτερη δυσκολία.

Πριν τον αγώνα θα διοργανωθεί και μικρή διαδρομή για τα παιδιά.

Ραντεβού στο Καστόρι λοιπόν. Επιτυχία του αγώνα και η θεσμοθέτησή του είναι το στοίχημα.

Εκδήλωση του Φιλόπτωχου Ταμείου.

Πετυχημένη η εκδήλωση που διοργάνωσε και αυτή τη χρονιά το Φιλόπτωχο Ταμείο ο πρόεδρος του οποίου είναι ο Παπάς μας Δημήτρης Μήτρης. Η εκδήλωση έγινε στην πλατεία έξω από την εκκλησία. Οι κυρίες του φιλόπτωχου έφτιαξαν γλυκίσματα, καφέ και τσάι και πρόσφεραν στους παρευρισκόμενους. Κάτω από τον ήχο μουσικής ο κόσμος απόλαυσε τον καφέ του και διασκεδάσε με μουσική και παραδοσιακά τραγούδια. Ήταν μια πολύ καλή και σεμνή εκδήλωση κατάλληλη για την περίπτωση.

ΑΕ Πελλάνας Καστορείου-Άμιλλα Αγ. Ιωάννη 2-0

Στην τρίτη φάση του κυπέλλου η κυπελλούχος ΑΕ Πελλάνας Καστορείου κατατρόπωσε τον Ταϋγετο Παλαιοπαναγιάς 5-1 εκτός έδρας. Μετά την ήττα της στη δεύτερη αγωνιστική του πρωταθλήματος Λακωνίας από την ΑΕ Σπάρτης με 3-0, η ΑΕ Πελλάνας επέστρεψε στις νίκες επικρατώντας της Άμιλλας Αγίου Ιωάννη με 2-0 συγκεντρώνοντας έξι βαθμούς ύστερα από τρεις αγωνιστικές. Ευχόμαστε να έχει νικηφόρα παρουσία στο ντέρμπυ της 4ης αγωνιστικής στο Γύθειο με τον Ολυμπιακό.

ΕΒ

Μ. Μπάσκου: “Να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη”

Η Μαρία Μπάσκου γεννήθηκε στο Καστόρι, παντρεύτηκε τον Ελληνοαμερικανικό γιατρό Αλέκο Μπάσκο με καταγωγή από το Καστόρι.

Μετανάστευσαν στη μακρινή Αλάσκα όπου λειτούργησαν κλινική.

Η Μαρία σπούδασε Αγγλική φιλολογία και δίδαξε σε Αμερικανικό Λύκειο για 20 χρόνια (στο οποίο δίδαξε και την Ελληνική σαν δεύτερη γλώσσα).

Έκανε μεταπτυχιακό στο University of Alaska και εργάστηκε στο πανεπιστήμιο. Πήρε υποτροφία και έκανε Doctorate

Πώς βρέθηκε μια Καστανιώτισσα στη μακρινή Αλάσκα;

Ήρθα στο Άνκορετζ με το σύζυγο μου τον Αλέξανδρο το 1980, για να δουλέψει στο Νοσοκομείο Εσκιμώων και Ινδιάνων (Native Hospital) αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Επιδημιολογία στο Harvard. Είχε επισκεφθεί την Αλάσκα, όταν ήταν φοιτητής Ιατρικής και είχε εντυπωσιαστεί με την ομορφιά της φύσης και την απλότητα των κατοίκων της. Πάντα ήθελε να επιστρέψει για να ζήσουμε λίγα χρόνια εδώ. Η ζωή στην Αλάσκα μας άρεσε και έτσι παραμείναμε. Ανοίξαμε ιδιωτική κλινική, ενώ εγώ συνέχισα τις σπουδές μου στο πανεπιστήμιο της Αλάσκας. Δημιουργήσαμε μαζί οικογένεια, μεγαλώσαμε τα τρία παιδιά μας (τον Θάνο, την Ντίνα και τον Αριστοτέλη) και συνεχίζουμε να ζούμε εδώ!

Πώς ήταν οι συνθήκες ζωής για σένα και την οικογένεια σου εκεί;

Τελείως διαφορετικές από αυτές που γνώριζα! Είναι φανερό πως υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ Ελλάδας και Αλάσκας, τόσο όσο μεγάλη είναι και η απόσταση της, ως προς το κλίμα, τη γλώσσα και την κουλτούρα. Η απουσία της οικογένειάς μου και γενικότερα του Ελληνισμού, δυσκόλεψε την προσαρμογή μου αρχικά. Σύντομα όμως συνειδητοποίησα πως η ζωή στην Αλάσκα είναι μοναδική. Συνδυάζει τις ανέσεις της σύγχρονης ζωής με την ελευθερία και την

στο πανεπιστήμιο Washington.

Ανέπτυξε μεγάλη κοινωνική δράση στην Αλάσκα και έκανε για πολλά χρόνια πρόεδρος της ελληνικής κοινότητας. Δίδαξε για πάνω από 30 χρόνια στο Ελληνικό σχολείο την ελληνική γλώσσα, καθώς και ελληνικούς χορούς. Είναι διοργανώτρια του Ελληνικού Φεστιβάλ στην Αλάσκα που γίνεται κάθε Αύγουστο με μεγάλη επιτυχία, είναι δε πρόεδρος της επιτροπής για την ανέγερση της ορθόδοξης εκκλησίας που κτίζεται στην Αλάσκα. Γ. Λαγανάς

περιπέτεια που δεν βρίσκεις εύκολα αλλού. Η πανέμορφη φύση της με τα πανύψηλα βουνά, οι εντυπωσιακοί παγετώνες, τα σιωπηλά φιόρδ και η εκπληκτική άγρια ζωή της σε μαγεύουν. Ο φιλικός και τίμιος κόσμος της με το ελεύθερο πνεύμα σκέψης του, που αξιολογεί τον άνθρωπο βάση του χαρακτήρα του και της προσωπικής του επιτυχίας (και όχι βάση της κοινωνικής ή οικονομικής του θέσης), συντέλεσαν θετικά στη γρήγορη προσαρμογή μου. Εκτίμησα, αγάπησα και συνεχίζω να αγαπώ την Αλάσκα!

Στην εκεί παροικία δραστηριοποιήθηκε ενεργά και έχεις ένα έργο σπουδαίο που το πρόβαλαν πολλά μέσα μαζικής ενημέρωσης και εκεί και στην Ελλάδα, για πες μας για αυτό το έργο μερικά λόγια.

Όπως προανέφερα η μεγαλύτερη δυσκολία για μένα φτάνοντας στην Αλάσκα ήταν το γεγονός ότι δεν υπήρχε οργανωμένο Ελληνικό στοιχείο. Στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Άνκορετζ (πανεπιστημίου, μουσείου κτλ.), ο Ελληνισμός δεν αντιπροσωπευόταν. Δεν μπορούσα να πιστέψω πως απουσίαζε μια χώρα που έδωσε τα φώτα του πολιτισμού στο σύγχρονο κόσμο, από πολυεθνείς πολιτιστικές εκδηλώσεις. Έτσι έθεσα σαν προσωπικό μου στόχο, αφού θα διέμενα στην Αλάσκα, να συντελέσω στη δημιουργία Ελληνικής Κοινότητας. Μαζί με μια άλλη Ελληνίδα, την

Τάννα Κλαρκ, αποφασίσαμε να την οργανώσουμε. Αρχίσαμε την προσπάθειά μας διαβάζοντας τον τηλεφωνικό κατάλογο όπου βρήκαμε τα πρώτα ελληνικά ονόματα. Ήρθαμε σε επαφή με περίπου 25 οικογένειες που ενθουσιάστηκαν με την ιδέα. Μερικοί ήταν απόγονοι των πρώτων Ελλήνων που ήρθαν στην Αλάσκα να εργαστούν στην κατασκευή του σιδηροδρόμου και στα χρυσωρυχεία την περίοδο του 1915-1923. Οι περισσότεροι ήταν μετανάστες που είχε ελκύσει ο πετρελαιοαγωγός τη δεκαετία του 1970. Ξανά ανοίξαμε την εκκλησία που είχε ιδρυθεί το 1958, αλλά δεν λειτουργούσε για δεκαετίες, κάναμε την πρώτη ελληνική χοροεσπερίδα με μεγάλη επιτυχία και η κοινότητα παραμένει δραστήρια από τότε.

Είμαστε τώρα μια σφιχτοδεμένη κοινότητα που αποτελείται από περίπου 70 οικογένειες. Αν και μικρή είναι αρκετά δυναμική. Λειτουργεί η εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος όλο το χρόνο. Διατηρούμε ελληνικό σχολείο, στο οποίο φοιτούν τα παιδιά της ελληνικής κοινότητας, αλλά και παιδιά φιλελλήνων Αμερικανών που θαυμάζουν την ελληνική ιστορία και παράδοση. Παράλληλα με το ελληνικό σχολείο έχουμε δημιουργήσει τρία αξιόλογα χορευτικά συγκροτήματα, με μεγάλη ποικιλία χορών από όλη την Ελλάδα και με πλούσια συλλογή αυθεντικών φορεσιών. Εκτός από τη συμμετοχή τους στις τοπικές

πολιτιστικές εκδηλώσεις, έχουν λάβει μέρος αρκετές φορές σε διαγωνισμό παραδοσιακών χορών στη δυτική Αμερική (στο FDF) όπου έχουν αποσπάσει αρκετά βραβεία.

Μια από τις ετήσιες εκδηλώσεις που γίνεται στην κοινότητά μας με μεγάλη επιτυχία είναι το τρίήμερο Ελληνικό Φεστιβάλ που γίνεται το Δεκαπενταύγουστο. Μας επισκέπτονται χιλιάδες Αλασκανοί και μας δίδεται η ευκαιρία να προβάλουμε τον Ελληνισμό απ' όλες τις πλευρές. Με το φεστιβάλ έχουμε καταφέρει να κρατούμε τις ρίζες μας ζωντανές, έχουμε μεταφέρει στα παιδιά μας τα ήθη και τις παραδόσεις του τόπου μας και έχουμε μεταλαμπαδεύσει το ελληνικό στοιχείο σ' αυτή τη γωνιά του κόσμου που λέγεται Αλάσκα. Αυτός είναι ο κύριος σκοπός της εκδήλωσης, η διάσωση και διάδοση του Ελληνισμού. Έμμεσα βέβαια αποβλέπουμε και στην εξασφάλιση πόρων, για να αποπερατωθεί η πρώτη ελληνική ορθόδοξος εκκλησία, που χτίζουμε εδώ και τρία χρόνια και για να μπορέσει η προσπάθειά μας να συνεχιστεί από τις μελλοντικές γενεές Ελλήνων.

Το όνειρο της μικρής μας κοινότητας για 30 χρόνια, ήταν να χτίσουμε μια εκκλησία βυζαντινού ρυθμού και ένα πολιτιστικό κέντρο για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της κοινότητάς μας. Όλα αυτά τα χρόνια η εκκλησία μας στεγάζεται σε ένα σπίτι. Πριν τρία χρόνια ανέλαβα την

προεδρία της ανέγερσης αυτού του έργου που προχωρεί με μεγάλη επιτυχία και προβλέπεται να γίνουν τα θεμελιώδη το Πάσχα του 2014. Φέτος το καλοκαίρι έγινε ένα μεγάλο μέρος της αjiογραφίας, καθώς και τα ψηφιδωτά. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν προβάλει το έργο μας και έχουμε λάβει αρκετές δωρεές από όλο τον κόσμο. Είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί, ότι πολλές ενορίες και φίλοι από κάθε γωνιά της Ελλάδας έχουν στηρίξει αυτή μας την προσπάθεια. Το βρίσκω αυτό ιδιαίτερα συγκινητικό, γνωρίζοντας τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας αυτή την εποχή. Αυτό βέβαια που με άγγιξε πιο πολύ ήταν η δωρεά που προσέφερε το χωριό μας με την εικόνα του Αγίου Θεοκλήτου. Ευχαριστώ προσωπικά και εκ μέρους της Ελληνικής Κοινότητας της Αλάσκας, τον παπα-Δημήτρη και το εκκλησιαστικό συμβούλιο για αυτή τη χειρονομία! Είναι μεγάλη τιμή για μένα η παρουσία της εικόνας του πολιούχου του χωριού μου σε αυτό το τελευταίο σύνορο του κόσμου!

Η πατρίδα μας σήμερα βιώνει μια μεγάλη κρίση, πώς τη βιώνετε εσείς στην ξενιτιά;

Ακούμε τα νέα καθημερινά και παρακολουθούμε την εξέλιξη της οικονομικής κρίσης από κοντά και πραγματικά λυπούμαστε πολύ για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο ελληνικός λαός. Σε καθημερινή βάση λαμβάνουμε emails και τηλεφωνήματα από νέους και οικογένειες που ζητούν να έρθουν να δουλέψουν στην Αλάσκα. Είναι λυπηρό να βλέπουμε τα μορφωμένα νέα μυαλά της χώρας να αναγκάζονται να εγκαταλείπουν τη χώρα που τους σπούδασε και να προσφέρουν τις γνώσεις και υπηρεσίες τους σε άλλους τόπους. Φαίνεται πως χάνεται η ελπίδα για βελτίωση της κατάστασης στην Ελλάδα. Είναι τραγικό! Συνεχώς αναρωτιόμαστε, πώς οι πολιτικοί που κυβερνούσαν άφησαν την Ελλάδα μας να φτάσει μέχρι εδώ. Τίνος συμφέροντα εξυπηρετούσαν στη θέση που κατείχαν; (Σίγουρα όχι του λαού και του κράτους!) Πώς μπορούν να αισθάνονται Έλλη-

νες όταν άφησαν μια χώρα σαν την Ελλάδα που δίδαξε στον κόσμο την πιο σπουδαία αξία «την Ελευθερία», να της την ληστέψουν; Τι έγινε η Δημοκρατία που γέννησε η Ελλάδα; Δεν έχουν ενοχές που έκλεψαν την ελπίδα από τη νέα γενιά;

Ξέρω ότι επισκέπτεσαι τακτικά το χωριό μας, πώς το βλέπεις μες στο πέρασμα του χρόνου;

Κάθε φορά που έρχομαι στο χωριό μας το βρίσκω και πιο όμορφο! Διατηρεί τη γραφικότητά του με τα αναπαλαιωμένα κτήρια, αξιοποιούνται οι φυσικοί του χώροι (τα φαράγγια του, οι πηγές του, το Μαρμαρογέφυρο...), εξελίσσονται διάφορες επιχειρήσεις (ιχθυοτροφείο, κτηνοτροφικές μονάδες, ξενοδοχείο), ανοίγουν ταβέρνες και άλλα στέκια με παραδοσιακούς μεζέδες και τοπικά προϊόντα. Οι σύλλογοι έχουν δραστηριοποιηθεί και δίνουν ψυχή στο χωριό. Παρακολουθώ τις διάφορες εκδηλώσεις στο Facebook, όπως είναι το καρναβάλι, η γιορτή της Μπουκουβάλας/λαδιού, τα παραδοσιακά χορευτικά προγράμματα των παιδιών και χαίρομαι να βλέπω πως συνεχίζονται οι παραδόσεις με μεράκι. Το πολιτιστικό κέντρο, internet/wi-fi, και όλες οι υπηρεσίες που υπάρχουν, όχι μόνο καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων του αλλά κάνουν και τη διαμονή τους επισκέπτη πιο ευχάριστη.

Τι νομίζεις ότι πρέπει να γίνει για να προοδεύσει ο τόπος μας και να ξεπεράσει τη σημερινή κρίση;

Δεν είμαι οικονομολόγος ούτε πολιτικός, αλλά είναι φανερό πως η σημερινή αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος οδηγεί τη χώρα στην εξαθλίωση. Η περιβόητη ανάπτυξη, «η τριτοκοσμική» που επικαλείται η ευρωζώνη, δεν λειτουργεί. Νομίζω πρέπει να δοθεί έμφαση στην παραγωγική ανάπτυξη. Να γίνει δηλαδή επένδυση στις τουριστικές υποδομές, στην ηλικιακή, αιολική ενέργεια, και τη γεωργία. Να ενισχυθεί ο τουρισμός. Δεν επιτρέπεται μία χώρα που διαθέτει τόσες φυσικές ομορφιές να έχει 17-20 εκατ. τουρίστες, ενώ η Τουρκία να πλησιάζει τα 40 εκατ. τουρίστες. Πριν λίγα χρόνια, όταν έφερα τα εκπαι-

δευτικά μου προγράμματα, δεν είχε καθόλου τουρισμό. Όλα τα νησιά και οι παραλίες της χώρας, μπορούν να αξιοποιηθούν ώστε να τετραπλασιαστεί ο τουρισμός και το συνάλλαγμα που μπαίνει στη χώρα. Ένα άλλο παράδειγμα ανάπτυξης τουρισμού είναι η επένδυση σε ένα Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο (σύμφωνα με τα σύγχρονα διεθνή πρότυπα) που να δίνει τη δυνατότητα στη χώρα να διεκδικεί μεγάλα παγκόσμια ή ευρωπαϊκά συνέδρια με 30.000 - 40.000 άτομα. Αυτού του είδους τα συνέδρια θα φέρουν υψηλού επιπέδου συνεδριακό τουρισμό, με συνέδρους την ελίτ των οικονομικά ισχυρών και όχι φτωχούς τουρίστες. Γιατί να μη φιλοξενεί η Ελλάδα π.χ. τα παγκόσμια ιατρικά συνέδρια όταν έχουμε ένα brand name, το οποίο λέγεται Ιπποκράτης και που όλοι οι γιατροί του κόσμου ορκίζονται σε αυτό; Να μας λένε πως δεν μπορεί η χώρα μας να φιλοξενήσει τέτοιο συνέδριο γιατί δεν διαθέτει κατάλληλες εγκαταστάσεις, όταν όλες σχεδόν οι ευρωπαϊκές χώρες μπορούν; Μια χώρα που είναι πρώτη σε ναυτιλιακή δύναμη, γιατί να μην έχει αντίστοιχο Πανεπιστήμιο στον Πειραιά ώστε να γίνονται παγκόσμια σεμινάρια και να μπορούν και τα Ελληνόπουλα να σπουδάζουν marine studies αντί να πηγαίνουν στην Αγγλία!

Επίσης τα νησιά και τα ξερονήσια μπορούν να γεμίσουν από ανεμογεννήτριες (με τα 6-9 μπόφορ που πνέουν καθημερινά) και να παράγουν αρκετή ενέργεια ακόμη και για εξαγωγές σε άλλα κράτη. Κάτι παρόμοιο μπορεί να συμβεί και με την ηλικιακή ενέργεια, με παράλληλη ανάπτυξη δικτύων για τη μεταφορά ενέργειας.

Να δοθεί έμφαση στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές. Να εξαγονται τα προϊόντα με ιδιωτική πρωτοβουλία, χωρίς μεσαζόντες ώστε να υπάρχουν περιθώρια κέρδους για τον αγρότη και τον καταναλωτή. Τα ελληνικά τρόφιμα (ειδικά το καλό λάδι) έχει μεγάλη απήχηση σε όλο τον κόσμο μέχρι και την Αλάσκα, λόγω του ότι η μεσογειακή διαίτα, προτείνεται σε καθημερινή βάση ως ιδανικός τρόπος διατροφής για την υγεία.

Αυτά είναι μόνο λίγα παραδείγματα παραγωγικής ανάπτυξης που νομίζω μπορούν να βοηθήσουν τη χώρα να ξεπεράσει τη σημερινή οικονομική κρίση.

Τι αγάπες και νοσταλγίες από το Καστόρι;

Έχω πολύ όμορφες αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια στο Καστόρι. Όσο μεγαλώνω τόσο πιο πολύ εκτιμώ την απλή, φυσική ζωή που έζησα στο χωριό. Αγάπησα πολλά-πολλά μικρά! Την απογευματινή βόλτα στη γέφυρα με τις φίλες/φίλους της εποχής...τ'όχι που χιζάμε τα όνειρά μας για το μέλλον. Μια παρτίδα σκάκι στο πεζοδρόμιο του καφενείου του πατέρα μου, να παίξω με τα παιδιά της αγοράς. Έχω νοσταλγήσει τα καλοκαιρινά μεσημέρια στην πλατεία, όταν οι μεγάλοι πήγαιναν για ύπνο και εμείς (Νέλλη, Καίτη, Μάριος, Θανάσης, Γεωργία, Αγγελίκα...) παίζαμε λουτσοπόλεμο με το νερό του αυλακιού. Τη μυρωδιά του φρέσκου ψωμιού από το φούρνο του μαρμα-Λια, το λαδένιο κουραμπιέ της θείας Θεοδώρας, τον τραχανά με κολοκύθι της κυρα-Πότας (Αλκιβιάδαινας). Έχω πεθυμήσει να μαζέψω τις άγριες παπαρούνες της άνοιξης, τα φρέσκα σύκα του Αυγούστου, τα αγριόχορτα του βουνού, και να φάω την μπουκουβάλα στο εργοστάσιο!

Τι μήνυμα στέλνεις στους πατριώτες μας, όπου και να βρίσκονται και σε διαβάζουν τώρα;

Είμαι υπερήφανη που κατάγομαι από το όμορφο χωριό μας και το έχω πάντα στην καρδιά μου όπου και αν βρίσκομαι. Με στενοχωρεί πολύ που αντιμετωπίζουν οι πατριώτες μου τη σημερινή οικονομική κρίση, αλλά πιστεύω πως οι Έλληνες είναι εξυπνος λαός και έχει πάντα καταφέρει να ξεπερνά δυσκολίες. Αυτό όμως κατορθώνεται μόνο όταν ενώνεται. Στην ιστορία μας έχουμε πλούσια παραδείγματα που έχουν αποδείξει ότι η ένωση, η αγωνιστικότητα, και η ισχυρή θέληση του ελληνικού λαού άλλαξαν την ιστορική του μοίρα. Είναι καιρός τώρα να αφεθούν τα κόμματα κατά μέρος και να ενωθούν όλοι οι Έλληνες με μοναδικό στόχο τη σωτηρία της χώρας.

Γ. Λαγανάς

Ιστορική και αρχαιολογική έρευνα στη β. Λακεδαίμονα

Η βόρεια Λακεδαίμονα πολλές φορές έχει ασχολήσει την ιστορική και αρχαιολογική έρευνα, όμως η γειννίαση της περιοχής μας με τα μεγάλα ιστορικά κέντρα της Σπάρτης, της Μεγαλόπολης και του Μυστρά περιόριζε τη μελέτη της ιστορίας της, στη σχέση της περιοχής με τις ιστορικές αυτές πόλεις, δίνοντας έτσι αποσπασματικές πληροφορίες για την περιοχή.

Παράλληλα οι τοπικοί ερευνητές και ιστοριοδίφες στο βωμό της αγάπης για τον τόπο τους και χωρίς τη γνώση των ιστορικών και αρχαιολογικών ερευνών των τελευταίων τριάντα χρόνων, βασιζόμενοι κυρίως στη λαϊκή παράδοση, σε προσωπικές απόψεις, σε τοπικιστικές ιστορικές ερμηνείες, σε εθιμικά στοιχεία και στην ιστορική έρευνα του 19ου και του α΄ μισού του 20ού αιώνα περιέπλεξαν την ιστορική αλήθεια παρερμηνεύοντας τα στοιχεία στο πλαίσιο της ένταξης της περιοχής στο γενικότερο ένδοξο παρελθόν της «Ομηρικής αρχαιολογίας», της Αρχαϊκής και Κλασικής Σπάρτης και του Παλαιολόγειου Μυστρά.

Το αρχαιολογικό αποτύπωμα της περιοχής, τα μνημεία και το αρχαιολογικό υλικό υπάρχουν αλλά χρειάζονται πολύπλευρη, πολύχρονη, και κοπιαστική έρευνα από ειδικούς ώστε να αποκρυπτογραφήσουν και με αξιοπιστία να καταγράψουν την ιστορία του τόπου μας.

Ο σύλλογός μας με τη βοήθεια του Δήμου Σπάρτης και των Μικρών Εξερευνητών του χωριού μας, προσκάλεσε και ευαισθητοποίησε αρχαιολόγους και ιστορικούς με αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο να επικεντρώσουν την έρευνά τους στη βόρεια Λακεδαίμονα. Τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικά, ξεκαθαρίζουν το θολό τοπίο, και τοποθετούν την περιοχή μας με αξιοπιστία και αντικειμενικότητα στο χάρτη της Ελληνικής ιστορίας. Οι ανακρινόμενες εξέπληξαν και καθήλωσαν τους συμμετέχοντες στην ημερίδα, οι οποίοι έδειξαν έντονο ενδιαφέρον και έδωσαν το έναυσμα για ερωτήσεις και συζητήσεις. Η έκδοση των πρακτικών της ημερίδας θα απαντήσει στα ερωτήματα που έχετε για τα ιστορικά και πολεμι-

κά γεγονότα που διαδραματιζόταν στην περιοχή μας καθώς και για τη συμμετοχή των προγόνων μας στην ιστορία του έθνους μας, θα αναδείξει την πλούσια και ένδοξη δράση συμπατριωτών στην πολεμική αεροπορία από τα πρώτα χρόνια ίδρυσής της και θα αποτελέσει βάση και για μελλοντικές έρευνες.

Με την αμέριστη συμπαράσταση του αρχαιολόγου της Ε' ΕΠΚΑ Σπάρτης κ. Λεωνίδα Σουχλέρη, ο οποίος οργάνωσε και συντόνισε την επιστημονική μας ημερίδα, αρχίζουμε και ενώνουμε τα κομμάτια της τοπικής μας ιστορίας. Με την έκδοση των πρακτικών του 2010 ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό η αρχαιολογική και ιστορική τεκμηρίωση για το βορειοδυτικό άκρο της Λακεδαίμονας και τον Λογκανίκο. Παράλληλα δόθηκαν απαντήσεις για το πρόβλημα της πολιορκίας στο οχυρό του Καστρίου, όπου ο Πρινοκοκάς αντιστάθηκε ηρωικά απέναντι στο Μωάμεθ τον Πορθητή και ταυτίστηκε με τεκμήρια και η τοπογραφική θέση του κάστρου. Τέλος παρουσιάστηκαν πληθώρα στοιχείων από τη μελέτη αρχαιολογικού υλικού για την πάνδημη συμμετοχή των κατοίκων της βόρειας Λακεδαίμονας στην Επανάσταση του 1821.

Στα πρακτικά του 2011 αποτυπώνεται για πρώτη φορά ιστορικά η πολίχνη της Παλαιολόγειας Αγόριανης, και με πλούσια βιβλιογραφία καταγράφεται η ιστορία της από τον 13ο αιώνα έως και το 1821. Παρουσιάζεται το έργο της 5ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης στο πλαίσιο της προστασίας και της ανάδειξης των Βυζαντινών ναών στη βόρεια Λακεδαίμονα. Επίσης δημοσιεύονται για πρώτη φορά σημαντικά στοιχεία για τη νεότερη ιστορία της Αγόριανης και ιδιαίτερα για την περίοδο των τελευταίων χρόνων της Τουρκοκρατίας, αλλά και τη συμμετοχή των κατοίκων στα πολεμικά γεγονότα της Επανάστασης του 1821. Στο πλαίσιο του εορτασμού για τα εκατό χρόνια από τους νικηφόρους Βαλκανικούς Πολέμους αλλά και την ίδρυση της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας στα πρακτικά παρουσιάζονται μελέτες που αφορούν τη συμμετοχή κατοίκων της Αγόριανης στον Β' Βαλκανικό Πόλεμο και τη συμμετοχή αεροπόρων με καταγωγή από το

Κυκλοφορεί το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα η έκδοση των Πρακτικών της Β' Αρχαιολογικής Ημερίδας που ο σύλλογός μας διεξάγει κάθε χρόνο στην Αγόριανη, με τη χορηγία του Ν. Π. Πολιτισμού του Δήμου Σπάρτης.

Γεωργίτσι στα πολεμικά γεγονότα του 1919-1922 και στον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τέλος παρουσιάζεται για πρώτη φορά μελέτη που έχει και άμεση σχέση με τη σημερινή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας και αφορά τον ρωμαϊκό αγορανομικό κώδικα του αυτοκράτορα Διοκλητιανού του 301 μ.Χ. από επιγραφές της Μεγαλόπολης και της νότιας Αρκαδίας.

Θα ήθελα λοιπόν να ευχαριστήσω τους ομιλητές μας, που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας και μας έκαναν την τιμή να μας παρουσιάσουν τις έρευνές τους και να μας μεταδώσουν το πάθος τους και την αγάπη τους για τη συνεχή αναζήτηση της ιστορικής αλήθειας: τον Καθηγητή Ιολογίας και Ογκολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Δημήτριο Σπαντίδο, τον αρχαιολόγο κ. Νεκτάριο Σιάγκο, την Έφορο Αρχαιοτήτων κ. Ευαγγελία Πάντου, την κ. Κωνσταντίνα Ντουβή αρχιτέκτονα της 5ης ΕΒΑ Σπάρτης, τον κ. Κωνσταντίνο Λαγό, Καθηγητή Ιστορίας στη

Σχολή Ικάρων & ΣΧ.ΥΠ. Πολεμικού Ναυτικού και τον επιστημονικό υπεύθυνο της ημερίδας και επιμελητή της έκδοσης των πρακτικών αρχαιολόγο της Ε' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Σπάρτης κ. Λεωνίδα Σουχλέρη.

Καταλήγοντας ευχαριστούμε το ακροατήριο της ημερίδας που ανταποκρίθηκε και σε αυτή την πρόσκλησή μας, εκφράζοντας την ανάγκη που έχουμε όλοι να αναζητούμε και να μαθαίνουμε την ιστορία του τόπου μας, καθώς επίσης τους Μικρούς Εξερευνητές της Αγόριανης, και το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Αθλητισμού του Δήμου Σπάρτης που αποδέχθηκαν το αίτημά μας να μετέχουν ως συνδιοργανωτές στην ημερίδα και στην έκδοση των πρακτικών της. Η στήριξή τους ήταν σημαντική και βοήθησε στην επιτυχία της διοργάνωσής της.

Παναγιώτης Γ. Παπαδόπουλος
Γραμματέας του Πολιτιστικού & Εξοραϊστικού Συλλόγου Αγόριανης

Ελαιόλαδο: Ο θησαυρός θα αποδώσει;

Από αρχαιοτάτων χρόνων οι άνθρωποι γνώριζαν ότι η ελιά (βρώσιμος ελαιόκαρπος) και το ελαιόλαδο έχουν εξαιρετικές ιδιότητες για την υγεία του ανθρώπου. Εξάλλου η θεά Αθηνά γι' αυτό κέρδισε την Αθήνα!

Σήμερα αυτό έχει τεκμηριωθεί λόγω της επιστημονικής γνώσης και των εργαστηριακών μετρήσεων και αποδίδεται κατά μεγάλο μέρος σε μια ομάδα είκοσι επτά (27) χημικών ουσιών των πολυφαινολών, οι οποίες δείχνουν αντιοξειδωτική δράση. Η αντιοξειδωτική δράση στον οργανισμό θεωρείται ότι βασίζεται στη σύλληψη των ελεύθερων ριζών που παράγονται και ενοχοποιούνται για τη δημιουργία καρκίνου. Πολυφαινόλες έχουν όλα τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα. Η ποσότητά τους όμως διαφέρει. Από τη μέχρι τώρα απελή έρευνα έχει φανεί ότι η ποσότητα κυρίως εξαρτάται από την ποικιλία της ελιάς και την περιοχή, χωρίς αυτό να είναι οριστικό συμπέρασμα.

Το σπουδαίο νέο είναι ότι μετά από επιστημονική γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια Τροφίμων, μπορεί να γίνει εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1924/2006, σχε-

τικά με τους ισχυρισμούς επιθεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα. Αυτό σημαίνει ότι τα προϊόντα της ελιάς, δηλαδή οι βρώσιμες ελιές, το παρθένο ελαιόλαδο, τα φύλλα, και τα εκχυλίσματα μπορούν να επισημαίνονται με διατροφικούς ισχυρισμούς για ευεργετικές επιπτώσεις στην υγεία, εφόσον περιέχουν μια ελάχιστη ποσότητα του συνόλου των πολυφαινολών της οικογένειας της ελαιοευρωπαΐνης. Για παράδειγμα ο διατροφικός ισχυρισμός υγείας στη συσκευασία του εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου όταν αυτό περιέχει τουλάχιστον 250 χιλιοστογραμμάρια του συνόλου των πολυφαινολών ανά χιλιόγραμμο ελαιολάδου.

Η δράση στον οργανισμό και οι ισχυρισμοί υγείας είναι:

1. Προστασία των σωματιδίων της LDL χοληστερόλης (κακή) από οξειδωτική βλάβη (ID 1333, 1638, 1639, 1696, 2865)

«Μειώνει το οξειδωτικό στρες», «έχει αντιοξειδωτι-

κές ιδιότητες που προστατεύουν τα σωματικά κύτταρα από οξειδωτική βλάβη της LDL χοληστερόλης», «κατανάλωση των πολυφαινολών του ελαιολάδου συνεισφέρει στην προστασία των λιπιδίων

του αίματος από την οξειδωτική βλάβη» κ.λπ.

2. Διατήρηση της LDL χοληστερόλης σε φυσιολογικά επίπεδα

«Μεταβολίζει τα λιπίδια».

3. Διατήρηση της πίεσης του αίματος σε φυσιολογικά επίπεδα

«συνεισφέρει στη διατήρηση της πίεσης του αίματος σε φυσιολογικά επίπεδα»

4. Αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες – Επίδραση σε νόσους όπως οστεοαρθρίτιδα και ρευματοειδής αρθρίτιδα

«ισχυρή πηγή πολυφαινολών ελιάς με αντιφλεγμονώδη δράση»

5. Συνεισφορά στην υγεία του άνω αναπνευστικού συστήματος

«συνεισφέρει στην υγεία του άνω αναπνευστικού»

6. Βοήθεια στη φυσιολογική λειτουργία γαστρεντερικού συστήματος

«μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση της φυσιολογικής λειτουργίας του γαστρεντερικού συστήματος».

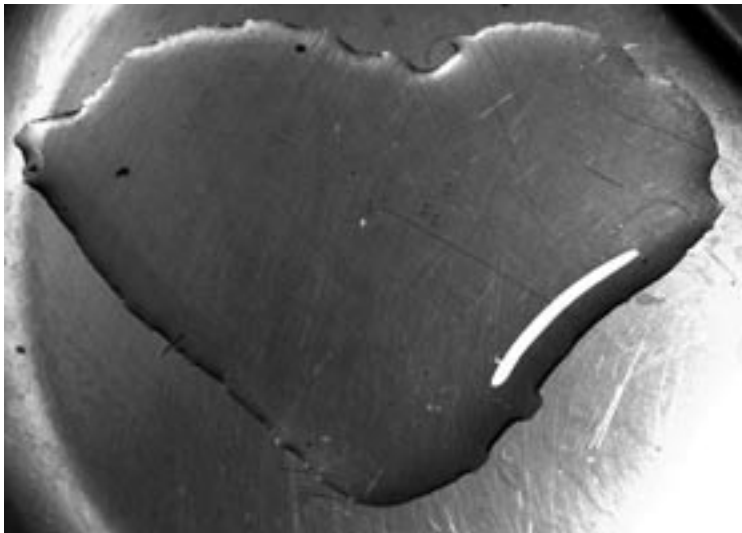
7. Συνεισφορά στο ανοσοποιητικό σύστημα

«συνεισφέρει στην άμυνα του οργανισμού έναντι εξωτερικών παραγόντων».

Όπως καταλαβαίνει κανείς τα προϊόντα της ελιάς θεωρούνται επίσημα πλέον ως «φάρμακα» με την καλή έννοια.

Τα κακά νέα είναι όμως παρακάτω.

Η εργαστηριακή μέθοδος προσδιορισμού είναι συμβατική και αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν υπάρχουν αξιόπιστα ιδιωτικά εργαστήρια για να υποστηρίξουν τους παραγωγούς και να μπορέσουν να βάλουν αυτή τη δήλωση στη συσκευασία. Έτσι όσοι θέλουν να βρουν το επίπεδο των πολυφαινολών στα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδά τους πρέπει να προσφύγουν στο εξωτερικό και με σημαντικό κόστος. Παράλληλα διάφορες ερευνητικές ομάδες πανεπιστημίων της Ελλάδας έχουν επικεντρώσει την έρευνά τους σε συγκεκριμένες πολυφαινόλες, όπως η ελαιασίνη και η ελαιοκανθάλη -δύο ουσίες απ' τις είκοσι επτά και χωρίς αποδεδειγμένες καλύτερες ιδιότητες από τις άλλες-, χωρίς όμως να παρέχουν την αξιόπιστη πληροφορία ώστε ο παραγωγός και ο τυποποιητής να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν τον ισχυρισμό χωρίς ρίσκο. Σχετική συζήτηση έχει γίνει και στην ελληνική βουλή, που όποιος την παρακολούθησε διαπίστωσε το επίπεδο της άγνοιας πολλών βουλευτών που κατά τα άλλα φαίνονται να υποστηρίζουν τα ελληνικά προϊόντα αλλά δίνουν και ένα χέρι βοήθειας σε πα-

ρέες ή φίλους ή μικροσυμφέροντα.

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρωτήθηκε για το ποιες ενέργειες έχουν προγραμματιστεί για την ενημέρωση των παραγωγών και την προώθηση αξιόπιστης διαδικασίας για την επισήμανση με τους ισχυρισμούς. Η απάντηση του Υπουργού ήταν απογοητευτική, μας είπε για το κρασί, για τις χορτόπιτες της κ. Τριχοπούλου και επί της ουσίας για δράση λίγα πράγ-

ματα. Λες και τον ρώτησαν να μάθουν ποια τρόφιμα έχουν αντιοξειδωτικά κι άμα το κρασάκι κάνει καλό στην υγεία. Και έδειξε ότι το υπουργείο δεν έχει χαράξει μια πολιτική για να ενημερώσει τους παραγωγούς, να αξιολογήσει επίσημα τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα, και να διευκολύνει τους Έλληνες παραγωγούς να επισημάνουν σωστά τα ελαιόλαδά τους και να τα προωθήσουν στη διεθνή αγορά.

Και επειδή νομίζουμε ότι το δικό μας πάντα είναι το κα-

λύτερο, να σημειώσουμε ότι ο Κανονισμός είναι ευρωπαϊκός και βέβαια υπάρχουν οργανωμένες χώρες με πολιτικές για το ελαιόλαδο, όπως η Ιταλία και η Ισπανία που θα προχωρήσουν τις διαδικασίες και εμείς θα είμαστε πάλι ουραγοί. Θα πουλάμε το λαδάκι μας χύμα στους άλλους για να το τυποποιούν και να κερδοσκοπούν. Εξάλλου η ιστορία των φθαλικών εστέρων είναι νωπή. Όσο και να μη θέλουν να το πιστέψουν κάποιοι, εδώ και αρκετά χρόνια, απ' όταν ανακαλύφτηκε το πρόβλημα, τα ιταλικά και ισπανικά εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα έχουν φθαλικούς εστέρες κάτω από τα όρια ανίχνευσης ενώ τα δικά μας μας τα επέστρεψαν ακόμη και φέτος οι Κινέζοι πίσω γιατί είχαμε πάνω από 2 χιλιοστογραμμάρια στο χιλιόγραμμο. Ναι, ακόμη και φέτος, μετά από πάνω από έξι χρόνια προσπάθειας να συμμορφωθούν οι παραγωγοί, ελαιοτριβείς, και τυποποιητές και να αλλάξουν τους σωλήνες από PVC εξακολουθεί

το πρόβλημα. Πρόσφατα επισκέφτηκα ελληνική ελαιουργική και τυποποιητική μονάδα με εξαγωγές στο εξωτερικό που δεν είχε αντικαταστήσει τους σωλήνες!

Αλλά δεν υπάρχουν ούτε κουτόφραγκοι, ούτε κουτορώσοι, ούτε κουτοκινέζοι. Μας τα γυρίζουν πίσω και τα τρώμε εμείς.

Τον τελευταίο χρόνο έχουν γίνει επανειλημμένα ερωτήσεις στη Βουλή από βουλευτές μεταξύ των οποίων και ο Δ. Δαβάκης σχετικά με δράσεις για την προώθηση των εξαγωγών των ελληνικού εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απάντησε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη ευρωπαϊκά προγράμματα. Ελπίζουμε να δούμε και τα αποτελέσματά τους. Σημειωτέον ότι και φέτος η παραγωγή στην Ισπανία αναμένεται μικρή.

Θερμές ευχαριστίες στον Χαράλαμπο Πλουμιστάκο, Ελίκα Βοιών Λακωνίας για τις πολύτιμες πληροφορίες.

Ευγ. Λαμπτή

Σάββατο 27/7/2013 μία ημέρα που σ' εμένα τουλάχιστον και σε πολλούς άλλους πιστεύω, θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη μας, σαν μία πολύ ξεχωριστή ημέρα.

Το Νομικό Πρόσωπο Αθλητισμού, Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης, η τοπική κοινότητα Καστορείου, μαζί με άλλους φορείς της περιοχής μας, διοργάνωσαν μία εκδήλωση (σε ανάμνηση της γενοκτονίας των Ποντίων) για τους Πόντιους της Νέας Λιβεράς που μετά το διωγμό τους από τις πατρογονικές εστίες μέσα από φοβερές κακουχίες και μετακινήσεις εγκαταστάθηκαν στη νέα πατρίδα τους, στο συνοικισμό της Νέας Λιβεράς στους πρόποδες του Ταύγετου.

Για εμάς τους απόγονους τους που παραβρεθήκαμε στην

εκδήλωση ήταν μια πολύ μεγάλη ικανοποίηση, όχι μόνο γιατί κάποιοι ενδιαφέρθηκαν με το συγκεκριμένο γεγονός να τιμήσουν τους προγόνους μας αλλά και διότι η παρουσία του κόσμου που παραβρέθηκε ήταν για εμάς μια αναγνώριση και των ντόπιων κατοίκων για τους ανθρώπους αυτούς, που μαζί έζησαν και καλές και δύσκολες μέρες.

Ήταν ένα πρωτότυπο και ωραίο μνημόσυνο. Από την πλατεία της Αγίας Βαρβάρας, και με τους ήχους και τους στίχους των ποντιακών τραγουδιών, στείλαμε όλοι μαζί το μήνυμα ότι δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τους προγόνους μας Πόντιους της Ν. Λιβεράς που σήμερα πια δεν είναι μαζί μας. Με την ευκαιρία να θυμίσω ότι από τη γενιά των μικρών προσφυγόπουλων της Λιβεράς σήμερα

είναι εν ζωή, η θεια-Παλάσσα Τσατζουρεκίδη (Πετρόπουλου) και ο μπαρμπα-Σάββας Μυρίδης που ζεί στη Νέα Φιλαδέλφεια, και να τους ευχηθούμε να είναι πάντα καλά και από υγεία και από διάθεση.

Θα πρέπει οπωσδήποτε να ευχαριστήσουμε θερμά τους διοργανωτές και ιδιαίτερα τον Μάριο Τζωρτζάκη, πρόεδρο του Ν. Π. Πολιτισμού του Δήμου Σπάρτης, το Μουσικό Λύκειο Σπάρτης με την εξαιρετική καθηγήτριά τους κυρία Παπαδοπούλου, καθώς και τη φιλόλογο του Γυμνασίου Σπάρτης κυρία Δαρβίρη, που με την εξαιρετικά εύστοχη ομιλία της, έδωσε με λεπτομερή περιγραφή το ιστορικό υπόβαθρο για τον Πόντο και ιδιαίτερα για τη Λιβερά του Πόντου, αλλά και τη δική μας Βαρβάρα Κεμερίδου-Λιακοπούλου, που με τη συγκι-

νητική και εμπεριστατωμένη ομιλία της ανέβασε τη συγκίνηση τη δική μας και όλων των παρευρισκομένων, θυμίζοντάς μας πολλά πρόσωπα, όπως τη Ζωή Χιονίδου που τελικά βρέθηκε μόνη χάνοντας παιδιά και σύζυγο, και ανιστορώντας πολλά γεγονότα από παλιές αφηγήσεις κάποιων δικών μας, που δεν είναι εν ζωή.

Εύχομαι τέλος να είμαστε καλά, να απολαμβάνουμε τέτοιου είδους εκδηλώσεις και πιστεύω σε κάτι αντίστοιχο, εάν κάποτε γίνει, να μπορέσουν να παραβρεθούν περισσότεροι με καταγωγή από τη Νέα Λιβερά.

Σας στέλνω και τους στίχους δύο τραγουδιών, που έχουν σχέση με τις μνήμες του ποντιακού Ελληνισμού, για τους πατριώτες Πόντιους της Νέας Λιβεράς.

Γιώργος Χ. Μυρίδης

Εκατό χρόνια από το έπος του '12 - '13

Φέτος κλείνουν 100 χρόνια από τη λήξη των Βαλκανικών πολέμων 1912-13

Από την 25 Σεπτεμβρίου 1912 που το Μαυροβούνιο κήρυξε τον πόλεμο στην Τουρκία μέχρι τις 28 Ιουλίου 1913 με την υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου τα Βαλκάνια συγκλονίστηκαν από δύο αιματηρούς πολέμους που η πατρίδα μας πήρε μέρος και στους δύο με νικηφόρο αποτέλεσμα.

Στον πρώτο Βαλκανικό πόλεμο η Ελλάδα μπήκε στις 5 Οκτωβρίου και με συμμάχους την Σερβία, Βουλγαρία και Μαυροβούνιο, αντιμετώπισε την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Η Θεσσαλία, η Μακεδονία, η Ήπειρος, τα νησιά του Αιγαίου ήταν τα πεδία της μάχης όπου ο ελληνικός στρατός με το ηρωικό πεζικό και πυροβολικό του και το ένδοξο ναυτικό του στο Αιγαίο έγραψε λαμπρές σελίδες στην Ιστορία της πατρίδας μας.

Στον δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο η Ελλάδα με σύμμαχο τη Σερβία βρέθηκε απέναντι στη Βουλγαρία που ήθελε να βάλει πόδι στη Μακεδονία.

Από την έναρξη του πολέμου στις 16 Ιουνίου 1913 μέχρι τη λήξη του στις 16 Ιουλίου δόθηκαν πολλές μάχες φονικές που η πατρίδα μας βγήκε νικήτρια και η Ανατολική Μακεδονία και η Θράκη έγιναν ελληνικές.

Στους Βαλκανικούς πολέμους το χωριό μας πήρε μέρος και πλήρω-

σε βαρύ φόρο αίματος στα πεδία των μαχών

Έτσι στις 5 Οκτώβρη 1912 οι Καστανιώτες με επικεφαλής τον Δήμαρχό τους γιατρό Π. Τζωρτζάκη ξεκίνησαν για τον πόλεμο.

Το σύνταγμα τους, το 8ο, ονομάστηκε το «Τουρκοφάγο» η δε 4η Μεραρχία όπου ανήκε, η «Σιδηρά», μπήκε από τους πρώτους στη Θεσσαλονίκη στις 26 Οκτωβρίου το 1912.

Στο μνημείο που κοσμεί το χωριό μας, έργο του περιφημου γλύπτη Ν. Στεργίου, στο εμπρός μέρος του, με τη Νίκη να τους στεφανώνει αναγράφονται τα ονόματα των ηρωικών πεσόντων στα πεδία της μάχης.

Ας τους αναφέρουμε όπως είναι γραμμένοι και ας κλίνουμε ευλαβικά το γόνο και ας μην ξεχνάμε τη θυσία τους.

«Πεσόντες υπέρ πατρίδος 1912-1913

Αξιωματικοί: ΝΙΚ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Υπαξιωματικοί: ΗΛΙΑΣ. Γ. ΧΙΟΣ

Στρατιώται: ΠΑΝΑΓ. Ι. ΚΟΡΤΖΗΣ

ΙΩΑΝ. ΠΑΛΑΝΤΙΟΣ, ΔΗΜ. Γ.

ΒΛΑΧΟΣ, Θ. Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥ-

ΛΟΣ, Γ. Ι. ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ, Δ. ΨΥ-

ΧΟΠΑΙΔΑΣ, ΠΑΝ. Η. ΖΑΒΡΑΣ,

ΣΠ. Α. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Α. Ι. ΠΑ-

ΠΑΝΤΩΝΗΣ, ΑΘ. Γ. ΦΛΩΡΟΣ,

ΙΩΑΝ. Π. ΡΕΞΙΝΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π. ΤΣΑΚΩΝΑΣ, ΧΡΗ. Π. ΠΑΝΑ-

ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Γ. Λαγανάς.

«Καημένη Ξεροβούνα στα μαύρα να ντυθείς γιατί τα Καστανιωτάκια δεν θα τα ξαναδείς».

Με αυτό το τραγούδι οι νέοι του Καστανιάς (Καστορείου) άφηναν τους γονείς, τα αδέρφια, τις κρυφές αγάπες τους, εγκατέλειπαν τα χωράφια τους, άλλοι τα κοπάδια τους, και περπατούσαν χιλιόμετρα με προορισμό το Ρούτσι κοντά στην Ασέα της Αρκαδίας όπου περνούσε το τρένο για το μέτωπο.

Ένα δάκρυ έτρεχε από τα μάτια τους όταν στη στροφή του δρόμου έβλεπαν να χάνεται πίσω μακριά η Ξεροβούνα, κορυφή του Ταΰγετου που δεσπόζει πάνω από το Καστόρι.

Πολέμησαν γενναία στους νικηφόρους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912 - 13, κάποιιοι έπεσαν στο πεδίο της μάχης και ετάφησαν μακριά από τη γη τους, οι υπόλοιποι επέστρεψαν νικητές και ρίχτηκαν σε νέα μάχη, αυτή της επιβίωσης.

Και τώρα εδώ, σε αυτή τη φωτογραφία, 50 χρόνια μετά, οι επιζώντες, ασπρομάλληδες πια αλλά με τη φλόγα της αγάπης για την πατρίδα στα μάτια, περήφανοι, στέκονται απέναντι στο φακό στις 28 Οκτωβρίου του 1963 σε μια αναμνηστική φωτογραφία, μετά από την εκδήλωση που έγινε προς τιμήν τους.

Γ. Λαγανάς

ΧΟΡΗΓΟΙ

ANGELA VASILAS
CANJAVELOS DIMITRA
ALIFERIS SAM
ALIFERIS NICK
ZAFIROS KATHI
SKIADOROULOS ANGELA
GERMANOS STAN
KOUTROUBIS GEORGE AUSTRALIA
VAROUTSOS GEORGE
DALIOURIS GEORGE
VAROUTSOS NICK
VAROUTSOS ELIAS
CON & NIKI LAGANAS
OREA ELENI

PETER MANIATIS
KOUTROUBIS STAMATIS AUSTRALIA
GENOVEZOS PETER
ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ ΔΗΜ
MORAITIS ATHINA
MARKOS EUGENIA
THEOFILOPOULOS MARY
LINARDAKIS PETER
ZECAS-LAMPRAKI MARIA
ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π.

Το Νομικό πρόσωπο Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος επιχορήγησε το Σύλλογο με 1000 ευρώ.

Πολιτιστικό αφιέρωμα μνήμης και τιμής

Το βράδυ της παραμονής της Παναγιάς, στις 22 Αυγούστου 2013, πραγματοποιήθηκε στην όμορφη πλατεία του οικισμού Παρδαλιού, μια πρωτόγνωρη για τα κοινωνικά μας δεδομένα εκδήλωση, που είχε όλα τα χαρακτηριστικά μιας σεμνής οικογενειακής γιορτής.

Με πρωτοβουλίες του τοπικού μας συλλόγου πήρε σάρκα και οστά μια εσωτερική ανάγκη, που επί χρόνια επωαζόταν στη σκέψη και στη ψυχή πολλών από εμάς και εξελίχθηκε σε αίτημα μιας καθολικής αποδοχής και αξίωσης της τοπικής μας κοινωνίας.

Ήταν μια βραδιά αφιερωμένη σε όλους εκείνους τους ταπεινούς εργατές του πνεύματος, που κάτω από αντίξοες βιολογικές και κοινωνικές συνθήκες πρόσφεραν άοκνα στις επερχόμενες γενιές το ύψιστο κοινωνικό αγαθό της παιδείας.

Μέσα σε έναν ιδανικό χώρο, που τοντόνιζαν ιδιαίτερα το φυσικό του περιβάλλον και η ζεστή παρουσία των ντόπιων και πολλών «απανταχού Παρδαλιωτών», ο Πολιτιστικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Παρδαλιού «ο Άγιος Δημήτριος», τίμησε με έναν απέριπτο τρόπο τους δασκάλους που διαχρονικά υπηρέτησαν στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Ήταν μια εκδήλωση, που διέθετε όλα εκείνα τα στοιχεία, που την χαρακτήρισαν ξεχωριστή και μοναδική.

Ξεκίνησε με αναφορές στο περιεχόμενο της ιστορικής αυτής συνάντησης των κατοίκων του χωριού με τους «εν ζωή» δασκάλους του και με τα συγγενικά τους πρόσωπα, έγιναν κεντρικές ομιλίες από τον παρουσιαστή της εκδήλωσης και από τον πρόεδρο του Δ.Σ. κ. Παν. Αλεξάκο και εκφωνήθηκαν ομιλίες εκ μέρους των τιμωμένων δασκάλων και εκ μέρους συγγενών των τιμωμένων, που ανέβασαν σε υψηλό βαθμό το κλίμα συγκίνησης του χώρου.

Πραγματοποιήθηκαν επίσης ομιλίες εκ μέρους πολλών παρισταμένων Παρδαλιωτών, που υπήρξαν διαχρονικά μαθητές αυτών των δασκάλων, με χαρακτηριστική εκείνη του συμπατριώτη μας δικηγόρου κ. Ντίνου Αλεξάκου, του οποίου η παρέμβαση και οι αναφορές προκάλεσαν συγκίνηση και εξαιρετικό ενδιαφέρον.

Ακολούθησε μέσα σε μια πρωτόγνωρη και τρυφερή ατμόσφαιρα η απονομή τιμητικών πλακετών στα τιμώμενα πρόσωπα και στους εκπροσώπους τους και η «πήρηση» ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του Νικολάου Κολλινιάτη, οικονομικού συντελεστή στην ανέγερση του σχολικού μας κτηρίου, ομογενούς εξ Αμερικής με καταγωγή το Καστόρι, των προγόνων παππούδων, γιαγιάδων και γονιών μας που με την προσωπική τους εργασία συνέβαλαν τα μέγιστα στην ανέγερση του σχολικού κτηρίου, αλλά και των δασκάλων μας που δεν βρίσκονται σήμερα ανάμεσά μας.

Μετά το πέρας της σιγής έγινε ιδιαίτερα

αισθητή η παρέμβαση της φωνής του συμπατριώτη μας αιδεσιμότατου και πρωτοπρεσβύτερου κ. Βασιλείου Δ. Μιχαλόχρηστα με την αναφορά του στους ύμνους «Αιωνία η μνήμη» και το «Σε γνωρίζω από την όψη», που «παρέσυρε» όλους μας σε μια ατμόσφαιρα άκρως κατασκευτική.

Η εκδήλωση εξελίχθηκε σε μια αληθινή γιορτή με μπουφέ, γλυκά, άφθονο κρασί και τραγούδια, που επιμελώς μερίμνησαν οι κυρίες του συλλόγου Κωνσταντίνα Αναγνωστοπούλου και Κατερίνα Ψυχόπαιδα, με πρωτεργάτισσα την αντιπρόεδρο του συλλόγου Στέλλα Ζάβρα.

Το νόημα της εκδήλωσης επισημαίνεται από το περιεχόμενο μιας των δύο κεντρικών ομιλιών, που έχει ως εξής:

«Αιδεσιμότατοι πατέρες.

Υψηλοί καλεσμένοι μας. Κυρίες και κύριοι. Γεια σας.

Καλωσορίζουμε την παρουσία σας σε αυτή τη σεμνή τελετή, που αφορά ένα ευαίσθητο κομμάτι της ιστορίας του χωριού μας και ευχόμαστε στο τέλος αυτής της συνάντησης, να νιώσουμε την ηθική ικανοποίηση, ότι επιτελέσαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το καθήκον μας απέναντι σε όλους αυτούς, που υπήρξαν οι πρωταγωνιστές αυτής της ιστορίας.

Πραγματοποιούμε αυτήν την εκδήλωση, για να τιμήσουμε τους ταπεινούς εργατές του πνεύματος. Τους ανθρώπους εκείνους που στο χώρο της δημοτικής εκπαίδευσης, με την ιδιότητα του δασκάλου, με τις ειδικές τους γνώσεις και δεξιότητες και κάτω από αντίξοες συνθήκες «σμίλευσαν» παιδικούς χαρακτήρες, μεταλαμπάδευσαν τις γνώσεις τους και διαμόρφωσαν κοινωνικές συνειδήσεις και σωστές προσωπικότητες.

Εκείνους που εμπύσησαν στο νου και στην καρδιά των νέων παιδιών αρχές, αξίες και οράματα, που τους υπήρξαν πολύτιμα εφόδια μετέπειτα στο στίβο της κοινωνικής και της επαγγελματικής τους ζωής.

Ιδιαίτερα τιμούμε τους δασκάλους μας, τους δικούς μας ανθρώπους, που είχαμε το προνόμιο, να τους θεωρούμε αναπόσπαστα μέλη της μικρής μας κοινωνίας, ιδιαίτερα δε τις παλιές εκείνες εποχές, που λόγοι γεωγραφικοί και τα ελλιπή μέσα επικοινωνίας τους ανάγκαζαν να «πολιτογραφούνται», ως μόνιμοι κάτοικοι του χωριού μας.

Σύμφωνα με το αρχαιακό υλικό που αφορά το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας και με προθυμία μας πρόσφερε ο αγαπητός συμπατριώτης μας και δάσκαλος Νίκος Μιχαλόχρηστας, ο οποίος πρέπει να αναφερθεί, ότι έχει κάνει μια αξιόλογη καταγραφή του λαογραφικού μας πλούτου και είναι άξιος επαίνων γι αυτό, το Δημοτικό μας Σχολείο ιδρύθηκε το 1934 με πρώτο σχολικό έτος το 1934-35.

Σε αυτό υπηρέτησαν κατά χρονολογική σειρά οι εξής εκπαιδευτικοί:

1934-1936 Γρηγόρης Γεώργιος
1936-1938 Γιάνναρου Ευεργινία
1938-1939 Γιαννακόπουλος Ηλίας
1939-1940 Σκανδάλη Ελευθερία
1940-1941 Πολεμική κατοχή και κλείσιμο του Σχολείου.
1941-1942 Μενίδης Νικόλαος
1942-1945 Κούτσαρης Νικόλαος
1945-1946 Τσιγκούνης Βασίλειος
1946-1947 Ασημακόπουλος Παναγιώτης
1947-1948 Κλείσιμο του Σχολείου λόγω εμφυλίου πολέμου.

1948-1949 Δημάκης Παναγιώτης
Κατά τα ανωτέρω έτη από την κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου μέχρι και το τέλος του εμφυλίου υπηρέτησαν κατά μικρά χρονικά διαστήματα στο Σχολείο μας οι: Κυριαζής (αγνώστου ονόματος), Καστραντά Βασιλική, Μήτσου Αικατερίνη, Στασινόπουλος Χρήστος, Σκαφιδάς Γεώργιος (γραμματοδιδάσκαλος) και Πολυχρονάκος Γεώργιος.

1949-1950 Λαμπροπούλου Μαρία
1950-1951 Παπαδόπουλος Χρήστος, Καπετανάκος Κατίνα και Ασημακόπουλος Παναγιώτης.
1951-1952 Ασημακόπουλος Παναγιώτης
1952-1953 Παστελάκου Πίτσα
1953-1954 Δαρβίρης Νικόλαος, Πρόκος Γεώργιος,
Πολυχρονάκος Γεώργιος και Κατσούφη Βασιλική.

1954-1956 Συνοδινός Θεόδωρος
1956-1957 Δημάκης Παναγιώτης
1957-1958 Δημάκης Παναγιώτης και Ψαθάς Αθανάσιος
1958-1959 Παπαστρατάκου Μαρία και Δαρσακλής Κωνσταντίνος.

1959-1961 Γομάτος Ηλίας
1961-1962 Ζαχαρόπουλος Ηλίας και Πασιλίβας Χρήστος.
1962-1963 Μιχαλάκος Γεώργιος και Καμπούρης Διαγόρας.

1963-1964 Μιχαλάκος Γεώργιος και Βαρζακάκος Γεώργιος.
1964-1965 Κατσαφάνας Μιχαήλ και Μι-

χαλόχρηστας Νικόλαος.
1965-1979 Μιχαλόχρηστας Νικόλαος
1979-1981 Ανδρουλάκης Αντώνιος
1981-1982 Μέρμηγκα Παναγιώτα
1982-1987 Σαραντάκος Κωνσταντίνος
1987-1989 Ρασσιάς Κωνσταντίνος
1989-1990 Ψυχράνης, ή Ψυχράμης Γεώργιος &
1990-1991 Βεργοπούλου Γεωργία.

Μετά το τέλος του σχολικού αυτού έτους το Σχολείο μας έκλεισε και έπαυσε έκτοτε να λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Αγαπητοί καλεσμένοι μας, κυρίες και κύριοι αντιλαμβανόμαστε όλοι μας, ότι στο ιστορικό αυτό έτος, το 1991, έκλεισε ένας τεράστιος εκπαιδευτικός κύκλος εξήντα περίπου χρόνων, μέσα στον οποίο έκαναν αισθητή την παρουσία τους συνολικά 11 δασκάλες και 29 δάσκαλοι και ένας σημαντικός αριθμός μαθητριών και μαθητών, τους οποίους μια καταμέτρηση ανεβάζει στους 305.

Αρκετοί από τους δασκάλους μας απεχώρησαν από τον μάταιο αυτό κόσμο, αφού έτσι το «θέλει» ο πανδαμάτορας χρόνος, ή λόγω κάποιας άλλης αιτίας.

Σε όλους αυτούς στέλνουμε νοερά μηνύματα ευγνωμοσύνης και τιμής, με την ευχή η μνήμη τους να είναι αιωνία.

Κάποιοι διανύουν με αξιοπρέπεια την τρίτη ηλικία της ζωής τους. Σε αυτούς ευχόμαστε καλή υγεία και τους διαβεβαιώνουμε, ότι θα τους θυμούμαστε πάντα με εκτίμηση και σεβασμό.

Τέλος, στους ελάχιστους απομειναντες που εξακολουθούν να είναι στην ενεργό δράση, ευχόμαστε να έχουν πρώτα καλή υγεία. Ύστερα, να είναι ενεργοί πολίτες και σωστοί δάσκαλοι όχι μόνο του νου, αλλά και της ψυχής και του σώματος. Να είναι δε προ πάντων καλοί λειτουργοί και δημιουργοί ολοκληρωμένων ανθρώπων, χρήσιμων στον εαυτό τους, στην κοινωνία και στην πατρίδα.

Να είσθε όλοι καλά.
Αμύκλες Σπάρτης, 15-10-2013
Νίκος Μοιράγιας, Συνταξ. Ο.Τ.Ε.

Βρέθηκα στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού...

Βρέθηκα στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού και είδα την παράσταση με τίτλο: Πέρδικες στήνουνε χορό κι αηδόνια τραγουδούνε. Ήτανε μία μουσικοχορευτική θεατρική παράσταση που περιλαμβάνε χορούς και τραγούδια του τόπου μας, που στηρίζονται στην αγάπη και τη σχέση του λαϊκού ανθρώπου με όντα χωρίς έναρθρο λόγο (αηδόνια, πέρδικες,

λαγούς, λαφίνες κ.ά.). Πρωταγωνιστούσαν ζώα – σύμβολα και ζώα – μύθοι και μέσω του δημοτικού μας τραγουδιού εκφράζονταν σκέψεις και νοήματα που ο άνθρωπος κάποτε δεν μπορούσε ή δεν επιτρέπονταν να τα πει με ευθύ τρόπο, τα εξέφραζε όμως με λόγο ποιητικό χρησιμοποιώντας τα αγαπημένα πλάσματα της φύσης. Ο απλός ποιητικός λόγος του δημοτικού τραγουδιού,

οι μελωδίες που εκφράζουν την κάθε περιοχή της Ελλάδας, σε συνδυασμό με τα ρυθμικά σχήματα που κάθε τοπική κοινότητα χρησιμοποιεί, δημιουργούν έναν ύμνο – εγκώμιο για τα «ά-λογα» πλάσματα που ζουν ανάμεσα μας, ή δίπλα μας, και χωρίς καμιά αμφιβολία, εμείς πολύ συχνά συνομιλούμε ακόμα μαζί τους. Άλλωστε το δέσιμο του «λογικού» ανθρώπου με τα «ά-λογα» όντα ήταν και είναι

ισχυρό... σ' όλες τις εποχές και καταστάσεις... Η Χορευτική Ομάδα του Λυκείου των Ελληνίδων και οι δεξιότεχνες μουσικοί και τραγουδιστές προσπάθησαν μέσα από αυτή την παράσταση να «εγκωμιάσουν» όλα εκείνα τα ζώα της φύσης, που η λαϊκή μούσα αγάπησε πολύ και ο σύγχρονος άνθρωπος άρχισε ξανά να σέβεται, να προστατεύει και να εκτιμά ως ισότιμα μέλη ενός σύμπαντος που πρέπει να διαφυλάξει ως ανεκτίμητο παγκόσμιο θησαυρό. Σε μία ελληνική βραδιά μέσα στην καρδιά του ελληνικού πολιτισμού, κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης, το Λύκειον των Ελληνίδων σέρνοντας το χορό μας θύμιζε τη λεβεντιά και τη μεγαλοσύνη της ελληνικής ψυχής, που ό,τι και αν της συμβεί, μέσα από τις στάχτες της αναγεννιέται! Βλέποντας αυτήν την παράσταση όνειρεύτηκα το δικό μας χορευτικό με τις υπέροχες στολές που φτιάξαμε. Και ευχήθηκα να έχει ένα καλό μέλλον. Γιατί αυτή η δουλειά που γίνεται είναι μοναδική και πρέπει να την υποστηρίξουμε.!

Καίτη Σμυρνιού

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην **ALPHA BANK** με αριθμό **112-002101-399452**.
IBAN .GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452
Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος, Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.
Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, την διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης τ' όνομά σας.
Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.
Σας ευχαριστώ θερμά
Καίτη Σμυρνιού

Στη ρούγα

Τα παλιά χρόνια η “ρούγα” ήταν μια ευκαιρία για σύναξη. Εκεί διαδίδονταν τα νέα και οι άνθρωποι συνομιλούσαν.

ΔΙΑΒΑΣΑ...

Η ρούγα είναι μια λατινογενής λέξη (ruga). Εισήχθη στην ελληνική γλώσσα το μεσαίωνα, χαρακτηρίζοντας το δρόμο, η χρήση της εννοούσε την υπαίθρια συνάντηση των γειτόνων ή και των διερχόμενων, σε συγκεκριμένα σημεία του χωριού. Στο χώρο της ρούγας, συνήθως ήταν η βρύση της γειτονιάς και κάποια πέτρινα ή ξύλινα καθίσματα. Όταν υπήρχε η ευχέρεια οι άνθρωποι να ξεκλέψουν λίγο χρόνο από τον καθημερινό μόχθο, έβρισκαν την ευκαιρία να συναντηθούν. Εκεί διαδίδονταν τα νέα του χωριού, συζητούσαν προβλήματα, αφηγούνταν θρύλους και ιστορίες, τραγουδούσαν την πλούσια δημοτική κληρονομιά τους. Μπορούσαν παράλληλα, να γίνονται και κάποιες απλές οικιακές εργασίες (το γνέσιμο με τη ρόκα, η διαλογή οσπρίων, το καθάρισμα χόρτων, κ.ά.), αφού η παρέα τις έκανε πιο ευχάριστες.

ΘΥΜΗΘΗΚΑ

Στη ρούγα χτυπούσε η καρδιά της γειτονιάς. Εκεί παίζαμε παιδιά, εκεί συζητούσαν οι γείτονες όλα τα θέματα, αντάλλαζαν απόψεις και προϊόντα, στη ρούγα λύνανε τις διαφορές τους.

Ένα γραφικό και παραδοσιακό έθιμο, ήταν η βραδινή συγκέντρωση των γυναικών της γειτονιάς “Η ΡΟΥΓΑ”. Ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες. Δεν ήταν απαραίτητο οι συναντήσεις αυτές να γίνονται τις βραδυνές ώρες, αλλά και τις γιορτινές μέρες, τις σχολές, τις μέρες που είχε λιακάδα, δηλαδή τις μεσημεριανές ώρες, τις απογευματινές ώρες του καλοκαιριού, αφού έχει βασιλεύσει ο ήλιος και έχει δροσίσει ο τόπος. Τις φεγγαρόλουστες βραδιές, που μπορούσαν οι γειτόνισσες με το φως του φεγγαριού να βλέπουν η μία την άλλη. Όπου με τις ρόκες να γνέθουν και να τα λένε καθισμένες στα σκαλοπάτια των σπιτιών ή στα πεζούλια. Και τι δε λέγανε οι γυναίκες στη ρούγα!!! Ιστορίες της ζωής, παλιές και πρόσφατες, τους καημούς και τις χαρές της νιότης που πέρασε, και πια δεν ξαναγυρνάει. Μου φέρνει στο νου τραγούδια νοσταλγίας... ΝΑ, ΤΟ ΠΑΡΕΙ!!! ΚΑΙ ΑΠΟΨΕ ΤΟ ΦΕΙΓΓΑΡΙΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΓΥΡΙΖΕΙ ΜΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΣΣΙΑ ΧΑΡΗ- ΚΑΘΙΣΜΕΝΕΣ ΜΠΡΟΣ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΛΕΝ’ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ- ΑΣΠΡΟΜΑΛΛΕΣ ΓΡΙΟΥΛΕΣ – ΜΕΣ ΣΤΗΝ ΦΤΩΧΟΓΕΙΤΟΝΙΑ... Και τελειώνει με την στροφή : ΚΓ ΑΝ ΚΑΜΙΑ ΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΕΝΑ ΔΑΚΡΥ ΑΡΓΟΚΥΛΑ – ΚΑΤΙ, ΜΕΣΑ ΤΟΥΣ ΜΙΛΑ, ΟΛΑ ΘΑ

‘ΡΘΟΥΝΕ ΚΑΛΑ... Εκεί θα μαθαίνανε όλα τα νέα του χωριού, μικρά και μεγάλα. Για τα αρραβωνιάσματα, ποιός ή ποιά πρόκειται να σμιξουν σύντομα. Όλα τα συζητούσαν οι γειτόνισσες στη ρούγα... Το κουτσομπολιό σταματημό δεν είχε. Ποιοι πρόκειται να παντρευτούν, από πού βασιτάει η σκούφια του γαμπρού ή της νύφης. Τι περιουσία για προίκα παίρνει. Πόσα σεντόνια, πόσα ταγάρια, φορέματα, μαξιλάρια, πουκάμισα, μπατανίες, κουβέρτες, σαΐσματα, κ.ά. Όλα τα λέγανε, τίποτα δεν τους ξέφευγε, για το ποιος παίρνει δανεικά και αγύριστα, για τους ξενιτεμένους και πόσα χρήματα στέλνουν. Με τι καταπάστηκε η κάθε νοικοκυρά την ημέρα που πέρασε. Τι φαγητό μαγειρεύει, και την τέχνη που βάζει για να γίνουν νόστιμα τα φαγητά της. Και τι δεν λέγανε στην ρούγα. Όλα τα νέα του χωριού, και όσα μαθαίνονται στην αγορά ή στο καθιερωμένο παζάρι, από τον περαστικό ξένο ή τον επισκέπτη. Η ρούγα ήταν η πιο ενημερωμένη εφημερίδα και από τις πρωτεγουσιάνικες. Μετά την κούραση της ημέρας, η ρούγα ήταν η διασκέδαση, η ξεκούραση, ο κινηματογράφος, η μάθηση, η ψυχαγωγία. Εκεί στη ρούγα άκουγες πειράγματα, χωρατά, ιστορίες που εξάπτουν τη φαντασία για αλλόκοτα περιστατικά κ.ά. Οι κοπιαστικές δουλειές του σπιτιού, του χωραφιού, το μάζεμα των ξύλων, το ζύμωμα και το φούρνισμα, η αλισίβα και το λεύκασμα των ρούχων, το πλύσιμο, ο αργαλειός, το ντάντεμα και μεγάλωμα των παιδιών, ήταν δουλειές αποκλειστικά για τις γυναίκες. Το δικίο ήταν με το μέρος τους, το αντάμωμα στη ρούγα ήταν απαραίτητο, ήθελαν κάπου να πουν τον πόνο τους. Η βασανισμένη και γεμάτη μονοτονία τυραννισμένη ζωή τους ζητούσε το αντάμωμα στη ρούγα σαν βάλασμα. Ήθελαν να αποδείξουν στον εαυτό τους, ότι παίρνουν μέρος και αυτές στην κοινωνική ζωή και δράση του τόπου. Ήθελαν να

δώσουν και να πάρουν κουράγιο για το αύριο!!! Στη ρούγα γενικά θα συναντιόντουσαν μεγάλης ηλικίας γυναίκες, σπάνια νέες. Οι νέες γυναίκες, δύσκολα πήγαιναν για ρούγα, ξεθεωμένες από τις βαριές αγροτικές δουλειές, πού να βρουν καιρό, για τέτοιες πολυτέλειες....

Δυστυχώς η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα, μας ωθεί στην αποξένωση τόσο από το κοινωνικό σύνολο, όσο και από το πολιτισμικό παρελθόν μας. Η τόσο όμορφη ανθρώπινη συνδιαλλαγή που δημιουργούσε συναισθήματα και χρωμάτιζε τη ζωή, μας έφερε σε επαφή με τον συνάνθρωπο μας, γεννούσε και συντηρούσε τη λαϊκή δημιουργία, αντικαταστάθηκε από τα ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα (facebook, twitter, κ.ά.). Η επιτυχία τους βέβαια, δεν είναι τυχαία, αφού ο άνθρωπος πάντα είχε την ανάγκη της επικοινωνίας και έτσι το ίντερνετ δημιούργησε ένα εικονικό χώρο διαθέσιμο για την ικανοποίηση αυτής της ανάγκης. ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΙ ΠΩΣ ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΓΕΝΙΕΣ θα βλέπουν με την ίδια νοσταλγία ένα iphone της δεκαετίας μας και σίγουρα θα θυμούνται κάποια από τα ερωτικά μηνύματα με τα οποία συνδέθηκε. Έτσι είναι, η μνήμη φτιάχνεται με τα υλικά της ανάγκης μας. Γι’ αυτό μπορείς να καταφεύγεις σε αυτήν, ξέροντας πως καταφεύγεις στη γνησιότητα της ζωής σου. Έστω και ωραιοποιημένης.

ΓΙ’ ΑΥΤΟ ΘΥΜΑΜΑΙ τέτοιες μέρες. Νομίζω πως πια επιστρέφω στην απλότητα εκείνων των ημερών. Στην ειλικρίνεια των συναισθημάτων. Δεν είναι φυγή, είναι αυτογνωστική άσκηση. Οι άνθρωποι χρειάζονται ελάχιστα πράγματα για να είναι ευτυχισμένοι. Και κάνουν πολλά για να μην είναι. Η κάθε γενιά έχει τη δική της ιστορική ή κοινωνική μνήμη. Φτιαγμένη άλλοτε από πολέμους, γέλια ή δάκρυα, από παιχνίδια της αλάνας, ΡΟΥΓΕΣ ή από pixels του playstation.

Στί Απεράθου

Τ' Απεράθου της Νάξου, ονομασία που βρίσκουμε σε λαϊκά κείμενα, είναι ένα ορεινό χωριό σκαρφαλωμένο στις πλαγιές ενός λόφου, φημισμένο για το πνευματικό δυναμικό του και πλούσιο σε πολιτιστική παράδοση. Απειράνθο, «βάφτισε» το χωριό κάποιος άγνωστος λόγιος, λίγα χρόνια πριν από την Επανάσταση του 1821, για να του δώσει προφανώς κάποια αρχαιοπρέπεια. Εδώ οι βουνίσιοι νησιώτες ασχολούνται με την εξόρυξη του σμυριγλιού, με

την κτηνοτροφία και τη γεωργία στις μικρές πεδινές εκτάσεις. Οι γυναίκες, στον ελεύθερο χρόνο τους, μπαίνουν στην κρεββαταριά όπως λένε τον αργαλειό και υφαίνουν στο πανί τη φαντασία και το συναίσθημά τους. Ζωγραφίζουν επίσης σε «χοχλίδια», σε μπουκάλια και φτιάχνουν υπέροχα σπιτικά γλυκά από τα προϊόντα της γης τους. Το 1987 με πρωτοβουλία του τότε κοινοτάρχη Μανώλη Γλέζου, ιδρύθηκε Συνεταιρισμός Παραδοσιακής Τέ-

χνης Γυναικών Απεράθου. Σ' ένα δικό τους χώρο οι γυναίκες, ηλικίας σήμερα 30 έως 64 χρόνων, εργάζονται και δημιουργούν. Άλλες υφαίνουν, άλλες κεντάνε, άλλες ράβουν και άλλες φτιάχνουν τα γλυκά ή ζωγραφίζουν. Άλλες πηγαίνουν το πρωί και άλλες το απόγευμα, ανάλογα με τις υποχρεώσεις τους. Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους είναι και τα μαθήματα υφαντικής από τις μεγαλύτερες στις νεότερες. Έτσι διασφαλίζεται και η συνέχεια. Όλα αυτά εκτίθενται σ' έναν ονειρεμένο χώρο, στην Έκθεση του Συνεταιρισμού, απέναντι από την εκκλησία της Παναγίας της Απεραθίτισσας, όπου ο επισκέπτης γίνεται κοινωνός μιας τέχνης και μιας τεχνικής που παλεύει σε καιρούς δύσκολους ενάντια στη βιομηχανοποίηση των πάντων. Μία γλυκύτατη Απεραθίτισσα αφήνει το κέντημά της και απαντάει με προθυμία στις ερωτήσεις μας. Είμαστε στο εκθετήριο-

πωλητήριο του Συνεταιρισμού. Οι γυναίκες, λέει, γράφουμε ώρες εργασίας και ανάλογα με τις πωλήσεις πληρωνόμαστε τέσσερα ευρώ την ώρα, άλλοτε όμως μπορεί και τρία ευρώ. Σκοπός του Συνεταιρισμού είναι να γίνουν γνωστά στους επισκέπτες του χωριού όλα τα προϊόντα της Απεραθίτικης Τέχνης. Υφαντά για στολίσιμα και για χρήση, κουρτίνες, τραπεζομάντιλα, μαξιλαροθήκες, στρώσεις για το κρεβάτι, πετσετοθήκες, τσάντες. Κι ακόμα υπέροχα ζωγραφιστά μπουκάλια και κοχύλια και τα μοναδικά σπιτικά γλυκά κουταλιού(κυδώνι, σταφύλι, καρυδάκι, βύσσινο και άλλα). Στην ερώτησή μας αν κερδίζουν αρκετά χρήματα, απάντησε «Γεμίζουμε το χρόνο μας δημιουργικά, αισθανόμαστε σημαντικές και έχουμε το χαρτζιλίκι μας».

Οι Απεραθίτισσες επιχείρησαν και πέτυχαν κι εμείς γυναίκες εσμέν.

ΒΚ

Κι εμείς μπορούμε

Στην περιοχή μας παράγονται εξαιρετικά προϊόντα τόσο πρωτογενούς παραγωγής όσο και μεταποιημένα. Ο Πολυδεύκης έχει αφιερώσει πολύ μελάνι γι' αυτό. Επίσης ιδιαίτερες γεύσεις. Ποιος δεν έχει εντυπωσιαστεί από τα γιαπράκια, ντολμαδάκια με ξαριμωμένο ξερό μπακαλιάρο ή με τη φρέσκια ρίγανη στο ψητό αλλά και τα μαυρομάτικα με άγρια χόρτα! Επίσης, μέχρι και σήμερα πολλές νοικοκυρές φτιάχνουν τις χυλοπίτες και τον τραχανά τους, τις παστές τσίχλες και το παστό χοιρινό. Το τουλουμοτύρι από πρόβειο γάλα ωριμασμένο μέσα σε ασπί που τώρα δεν ξέρω αν υπάρχει κανείς να το φτιάχνει. Και άλλα αρκετά. Μερικά από αυτά θα αποτελούσαν συστατικά ενός καταλόγου γκουρμέ εστιατορίου με αξιώσεις. Δυστυχώς υπάρχει ο κίνδυνος

και τα προϊόντα αυτά να πάψουν να φτιάχνονται, μιας και οι νεότερες/οι δεν θα μάθουν να τα παρασκευάζουν και οι γεύσεις θα χαθούν μαζί με την ιστορία τους και ένα πιθανό εισόδημα θα εγκαταλειφτεί.

Σήμερα, που υπάρχει μια παγκόσμια τάση για την υγιεινή διατροφή και μάλιστα τη μεσογειακή, είναι μεγάλη ευκαιρία, τα προϊόντα αυτά να αναδειχτούν και να φέρουν και ένα εισόδημα. Επίσης, το εργαλείο του διαδικτύου είναι πολύ χρήσιμο διότι χωρίς κόστος μπορεί να κάνει γνωστό το προϊόν διεθνώς. Ήδη ο Πολυδεύκης έχει ανακοινώσει ότι μπορεί δωρεάν να φιλοξενεί στην ιστοσελίδα του προϊόντα τοπικών παραγωγών. Ακόμη δεν έχει υλοποιηθεί μια τέτοια δράση. Εμείς προσκαλούμε τους παραγωγούς να φέρουν τα

προϊόντα τους και εμείς θα τα προβάλλουμε.

Επίσης, το παράδειγμα των γυναικών της Απειράνθου είναι χρήσιμο, μπορούμε και εμείς να οργανωθούμε και να παρασκευάσουμε κάποια προϊόντα, για παράδειγμα σαπούνι. Το θέμα είναι η οργάνωση. Όλα απαιτούν οργάνωση και σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να βοηθήσει ο Πολυδεύκης και θεωρούμε και ο Εμποροεπαγγελματικός. Δεν είναι δουλειές για μεγάλα κέρδη, όμως μπορούν να δώσουν ένα χαρτζιλίκι, στο κάτω - κάτω εκεί που φτιάχνεις τα προϊόντα για το σπίτι σου. Οι γυναίκες μας το έχουν αποδείξει ότι μπορούν να το κάνουν με τις εντόπιες γεύσεις, όταν χρειάστηκε να βοηθήσουν την ομάδα παραδοσιακού χορού.

Ιδού η πρόκληση.

ΕΛ

Σοβαρά και ευπράγετα

Μικρά νέα και πληροφορίες από την καθημερινή ζωή του χωριού, αλλά και παλιές ιστορίες όπως έφτασαν στις μέρες μας μετά μακρά διαδρομή σε καφενεία και γειτονιές

Ποντιακές παροιμίες

Η μερμήγκα όταν εβγάλ' φτερά χάται (το μυρμήγκι όταν βγάζει φτερά χάνεται), και λέγεται γι' αυτούς που ξαφνικά από το τίποτα προσπαθούν να φτάσουν ψηλά.

Εύραν άσκυλον χωρίον περπατούν χωρίς στουράδ' (βρήκαν καπιοι χωριό χωρίς σκύλους και περπατούν άφοβα χωρίς μαγκούρα για να τα διώχνουν), και πάει γάντι για τα χωριά μας που ερήμωσαν και κάπιοι που μένουν μόνιμα κάνουν ότι τους μπίπ..... συγγνώμη αλλά έτσι συμβαίνει.

Τα πεύκα στην Αγ. Βαρβάρα

Πριν από χρόνια κόψανε πεύκα 80 χρόνων που είχαν φυτέψει οι μαθητές του δημοτικού σχολείου Ν. Λιβεράς τη δεκαετία του 1930, μετά το χτίσιμο του σχολείου, με τον αείμνηστο δάσκαλο Θανάση Γκαβογιάννη, γιατί όπως μου είπαν, οι πευκοβελόνες πέφτανε στα κεραμίδια του σχολείου και βούλωναν οι υδρορροές. Δηλαδή πονάει δόντι, κόβεις κεφάλι.

Στη συνέχεια βάλανε μέσα στο χώρο του σχολείου νεκρά πουλιά (μουσείο Φυσικής Ιστορίας το ονόμασαν), για να τα βλέπει ποιος; αφού για να σου ανοίξουν πρέπει να κάνεις αίτηση. Μετά την κοπή των πεύκων,

παρατηρεί κανείς ένα μπάτε σκύλοι αλέστε τοπίο, πίσω από το σχολείο και την εγκατάλειψη του κτιρίου, (αφού τα εκθέματα έφυγαν), και ευτυχώς χάρις στην προσπάθεια του μοναδικού για το χωριό Θεοδωρή Αλαφούγιανη, που κάνει ό,τι μπορεί χωρίς καμιά υλική βοήθεια, να κρατιέται και το κτίριο του σχολείου όρθιο, και η Αγία Βαρβάρα και τα εξωκλήσια του χωριού σε άριστη κατάσταση. Τώρα διαβάζω σε προηγούμενο τεύχος του Πολυδεύκη ότι εγκρίθηκε κάποιο ποσόν για τη συντήρηση του σχολείου. Είναι μια καλή κίνηση νομίζω και πιστεύω ότι μετά το πέρας των εργασιών, να ερωτηθούν και οι κατοικούντες μόνιμοι και μη, ώστε να βρεθεί

κάποια σωστή και ωφέλιμη χρήση του κτιρίου καθώς και των πέριξ χώρων.

Γιώργος Μυρίδης

Τα χοιρινοσφάγια

Αφήγηση από τον Γιώργη Αποστολάκο.

«Πήγα μια χρονιά στου Αλεξανδράκη να σφάξω το γουρούνι -το είχαν πάρει μισιακό με τον Γιώργη τον Μενίδη. Ήταν εκεί και ο Μήτσος ο Μουτής. Το ρίξαμε στο φαγοπότη (τηγανίζαμε μεζέδια και πίναμε κρασί και πάλι από την αρχή τα ίδια), μέχρι που ήρθε η Μυλωνού με το γάιδαρο να πάρει το μισό

γουρούνι. «Εγώ θα το πάω» είπε ο Αλεξανδράκης και όλοι μαζί φορτώσαμε στο γάιδαρο το μισό γουρούνι,

καβάλησε και ο Αλεξανδράκης ασκεπής (χωρίς τραγιάσκα) και κινήσαμε για το σπίτι του Μενίδη. Βρήκαμε τον Μυλωνά ξυπόλητο. Μόλις ξεφορτώσαμε το γάιδαρο έβαλε το τηγάνι για μεζέ και να πιούμε ένα κρασί. Κόβοντας και τηγανίζοντας, κόβοντας και τηγανίζοντας, δεν έμεινε ούτε σκόρτσα... Τέλειωσε και το κρασί και στείλαμε το Βασίλη -μικρό τότε- να φέρει κρασί από το σπίτι του Παναγιώτη του Ξυδιά, που έλειπαν στην Αμερική. Έτσι πέρασε μια ολόκληρη μέρα...».

Β.Κ.

Στο ξωκλήσι της Μισοσπορίτισσας, 21 Νοέμβρη, η Κορδαγγέλω είναι οργισμένη με τον παπα- Γκούβερη, γιατί αυτός πούλησε τις ελιές, που η μητέρα της είχε χαρίσει στην εκκλησία.

-Να φύγεις, θεομπαίχτη, από την εκκλησία. Αν έχεις φιλότιμο, να φύγεις. Αλλά τι λέω; Φεύγει η κότα από τον μύλο;

Β. Κ.

Η Κορδαγγέλω κάθε Δευτέρα πήγαινε στο παζάρι και αγόραζε ψάρια. Μια φορά λοιπόν πηγαίνοντας συνάντησε το Γιώργη τον Απο-

στολά.

-Πού πας, Αγγέλω; τη ρώτησε.

-Πάω στο παζάρι να πάρω ψάρια.

-Πνιγήκανε τα ψάρια, της είπε αστειευόμενος ο Αποστολάς. Εκείνη χωρίς καν να το σκεφτεί πήρε το δρόμο της επιστροφής.

Ας πούμε και τούτο για την Αγγέλω. Όταν γινόταν γάμος στο χωριό, η Αγγέλω πάντα έκανε δώρο στη νύφη μια ολοκαίνουργη κουβέρτα. Ακόμη και αν δεν την καλούσαν, αυτή πήγαινε το δώρο της.

Β. Κ.

Από τα χρόνια του '21

Στα χρόνια του '21 ζούσε στη Δημητσάνα ένας ποιητής πανέξυπνος και πανάσχημος, ο Παναγιώτης Κάλλας ή Τσοπανάκος. Ο στρατηγός Νικηταράς θέλοντας να παίξει με τον καμπούρη ποιητή, του έστειλε δώρο ένα κολοβό άλογο, για να πηγαίνει εύκολα στο

στρατόπεδο.

Ο Τσοπανάκος δέχτηκε το άλογο με ευγνωμοσύνη και έγραψε αμέσως στο φίλο του:

“Το δώρο σου Νικηταρά είν' άλογο χωρίς ουρά ή μου στέλνεις και κριθάρι ή σου στέλνω το τομάρι.” Έτσι εξασφάλισε την τροφή του αλόγου.

Θ. Π.

Ταξίδι στον Πόντο

Επέστρεψα πρόσφατα από ένα ταξίδι στον Πόντο, που ήταν για μένα ένα όνειρο ζωής και μου δόθηκε η ευκαιρία τώρα να το κάνω πραγματικότητα. Αυτά που έζησα τις έντεκα μέρες, που κράτησε το ταξίδι, είναι κάτι που πολύ δύσκολα μπορεί κανείς να το περιγράψει. Ιδιαίτερα η επίσκεψή μου στη Λιβερρά, το χωριό όπου έζησαν οι γονείς μου ως την ημέρα που εξαναγκάστηκαν να το εγκαταλείψουν, ήταν για μένα μια αξέχαστη, συγκλονιστική στιγμή. Τα συναισθήματα που νιώθεις δεν μπορείς να τα περιγράψεις... Περπατώντας στα δρομάκια της Λιβερράς ένιωσα τις οικίες των γονιών μου να με περιτριγυρίζουν και να περπατούν μαζί μου ενώ τα δάκρυα πλημμύριζαν τα μάτια μου. Στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, που σώζεται αλλά έχει μεταβληθεί σε τζαμί, η σκέψη μου πέταξε πίσω και είπα «εδώ μέσα παντρεύτηκαν οι γονείς μου, βάπτισαν τα τρία παιδιά τους -τα οποία πέθαναν στο πλοίο που τους μετέφερε στην Ελλάδα και έγιναν τροφή στα ψάρια- κι εδώ έθασαν τους προγόνους τους και η συγκίνησή μου κορυφώθηκε. Σαν ελάχιστο φόρο τιμής μάζεψα λίγα λιθαράκια και λίγο χώμα να τα φυλάξω σαν κειμήλιο. Η επίσκεψη στο ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά ανήμερα του 15αύγουστου, ήταν μια άλλη συγκλονιστική εμπειρία. Από το Τσεβιζλούκ, πρωτεύου-

σα της επαρχίας Μασσούκας, διανύσαμε απόσταση 10 χιλιομέτρων με μικρά ειδικά λεωφορεία. Η διαδρομή είναι πραγματικά μαγευτική. Δεξιά και αριστερά υψώνονται πανύψηλα βουνά καταπράσινα και δίπλα στο δρόμο κυλάνε τα γάργαρα νερά του ποταμού Πυξίτη (από τα πυξάρια που αφθονούν στην κοιλάδα της Παναγίας), μια γλυκιά μελωδία εναρμονισμένη τέλεια με το τοπίο. Μετά συνεχίσαμε πεζή, 800 μέτρα περίπου ανήφορο και, όταν φτάσαμε στην κορυφή, αντικρίσαμε το Μοναστήρι κολλημένο κυριολεκτικά στο βράχο. Ένας άλλος τεράστιος βράχος το σκεπάζει και σου κόβει την ανάσα. Παρακολούθησαμε τη Θεία Λειτουργία, που τέλεσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης. Ήταν μια μυσταγωγία! Να ακούς τη Λειτουργία εκεί στα βάθη της Τουρκίας στα Ελληνικά, ύστερα από τόσα χρόνια απόλυτης σιωπής, πραγματικά σε κάνει να ανατριχιάξεις. Επισκεφτήκαμε πολλές πόλεις και διάφορα μουσεία, πλούσια σε ιστορία, που είναι συνδεδεμένη με τον ελληνικό πολιτισμό και τον Πόντο: Τραπεζούντα, Σαμψούντα, Αμάσεια... Παντού αδιάψευστες μαρτυρίες της εκεί ελληνικής παρουσίας του ποντιακού ελληνισμού. Μια τελευταία έκπληξη μας περίμενε, όταν επισκεφτήκαμε το Uzungol, περιοχή ορεινή, που οι κάτοικοί της, σχεδόν όλοι, μιλούν την ποντιακή διάλεκτο. Ανεβήκαμε

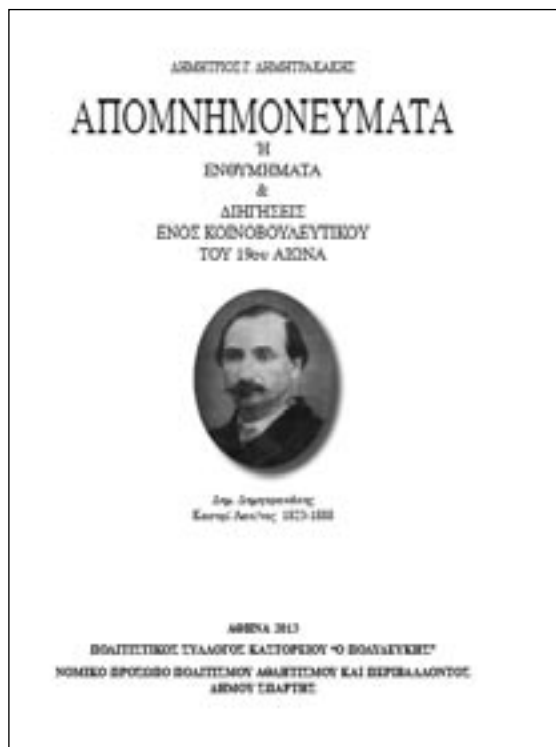
και στο Παρχάο (ορεινός βουκότοπος) της κωμόπολης, όπου συναντήσαμε έναν ηλικιωμένο Πόντιο, που όχι μόνο μίλησε μαζί μας ποντιακά, αλλά χόρεψε και ποντιακούς χορούς υπό τους ήχους του κεμετζέ.

Το ταξίδι στον Πόντο ήταν ένα όνειρο και όπως όλα τα όνειρα τελείωσε κι αυτό. Στην επιστροφή, ενώ το σώμα μου ταξίδευε δυτικά, η σκέψη μου και η καρδιά μου παρέμεναν στην Ανατολή. Έμεναν καρφωμένες εκεί. Στην Τραπεζούντα, τη Σαμψούντα, στο Τσεβιζλούκ και προπάντων στην αγαπημένη Λιβερρά, στην Πατρίδα, όπως την ονόμαζαν οι γονείς μου, όταν στις συζητήσεις τους αναφέρονταν σε διάφορα περιστατικά από την εκεί ζωή τους. Αυτό το συναίσθημα το ένιωσα κι εγώ, όταν συναντήθηκα με τον Τούρκο Πρόεδρο της Λιβερράς. Με χαρέτησε με μια θερμή χειραψία και αγκαλιαστήκαμε. Κείνη τη στιγμή ήρθαν στη σκέψη μου οι στίχοι του ποιητή: «αυτό το χώμα είναι δικό τους και δικό μας».

Πριν κλείσω αυτό το σύντομο οδοιπορικό, θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω τον Κώστα Αλεξανδρίδη, πρόεδρο του Συλλόγου «Μωμόγεροι», που οργάνωσε αυτή την τέλεια από κάθε άποψη εκδρομή και μου δόθηκε η ευκαιρία να ζήσω αυτό το όνειρο ζωής. Τον ευχαριστώ επίσης για την προσπάθεια που κατέβαλε να εντοπίσουμε το σπίτι των γονιών μου. Δεν τα καταφέραμε, αλλά

μου αρκεί που βρέθηκα στη Λιβερρά. Ευχαριστώ και συγγαίρω τη σύζυγό του Μυροφόρα, που με την υπέροχη ξενάγησή της, τεκμηριωμένη ιστορικά, λεπτομερή και κατανοητή, ενθουσίασε όλους μας. Να ευχαριστήσω επίσης όλα τα άτομα, που συνταξιδέψαμε και γίναμε μια οικογένεια. Θα τους θυμάμαι όλους πάντα με νοσταλγία και αγάπη. Να αναφερθώ ιδιαίτερα στην κ. Μαίρη Νικ. Μαρσπά, γνωστή από τη Μεμβούρνη, που, παρόλο που δεν είναι ποντιακής καταγωγής (ο σύζυγός της είναι), έδειξε ζωνρό ενδιαφέρον να μας συντροφεύσει σ' αυτό το ταξίδι και να μοιραστεί μαζί μας τις χαρές και τις συγκινήσεις, που νιώσαμε.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν ανέφερα την προθυμία του Τούρκου Δημάρχου Μασσούκας, στην οποία υπάγεται η Λιβερρά, στον οποίο με σύστησε ο κ. Αλεξανδρίδης, να έρθει μαζί μας στη Λιβερρά και να κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια να εντοπίσουμε το σπίτι των γονιών μου. Εκτίμησα ιδιαίτερα αυτή τη χειρονομία του. Τελειώνοντας συνιστώ ανεπιφύλαχτα σε όσους έχουν ποντιακή καταγωγή να βρουν την ευκαιρία να κάνουν αυτό το ταξίδι. Θα ζήσουν ανεπανάληπτες στιγμές. Οι «Μωμόγεροι» οργανώνουν κάθε χρόνο αυτό το προσκυνηματικό ταξίδι το Δεκαπενταύγουστο. Ας μην το χάσουν. Ευθύμιος (Μάκης) Γυλοπίδης (Φωτογραφίες στο Λεύκωμά μας)

Με αφορμή την έκδοση των ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ του Δημητράκη, λάβαμε την ακόλουθη επιστολή:

Αθήνα 10-8-2013
Προς
την αξιότιμον κ. Θεοδώρα Πελεκάνου
Αξιότιμη Κυρία

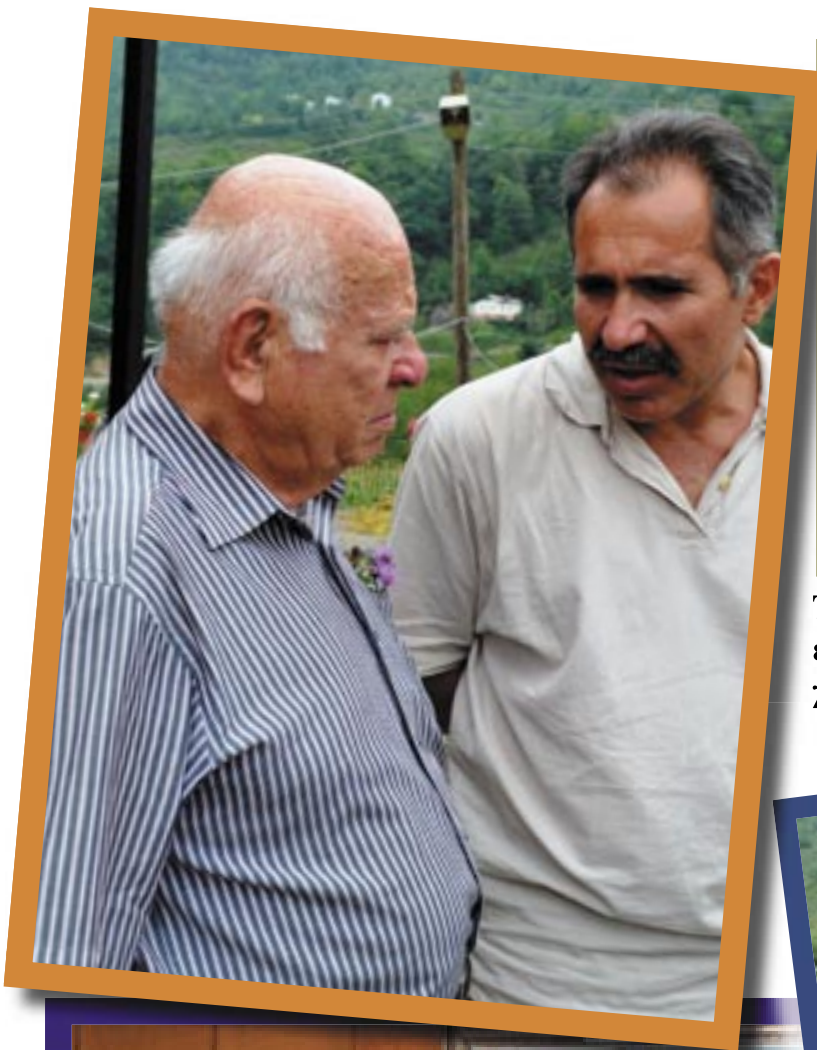
Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση διάβασα την εξαιρετική έκδοση των απομνημονευμάτων του Δημητρίου Δημητράκη την οποία με την άκρως επιτυχημένη επιμέλειά σας εξέδωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου Λακεδαιμόνος "Ο Πολυδεύκης". Πρόκειται για έργο ιδιαίτερης σπουδαιότητας, που φωτίζει άγνωστες πτυχές της ιστορίας μας και το οποίο θα συνεισφέρει ιδιαίτερος στην επιστημονική έρευνα και ανάλυση των ιστορικών γεγονότων που έλαβαν χώρα στην Πατρίδα μας, πριν, κατά, και μετά την επανάσταση του 1821.

Θέλω ιδιαίτερος να τονίσω την αυταπόδεικτη τεράστια συμβολή σας ως φιλόλογου, στην παρούσα έκδοση με την προφανή επίλυση σωρείας προβλημάτων που είχατε να αντιμετωπίσετε.

Η προσπάθεια του Συλλόγου και η δική σας προσωπικά είναι άξιες συγχαρητηρίων και ευχαριστιών.

Με ιδιαίτερη τιμή,
Αθανάσιος Δ. Νικολόπουλος
Εφέτης Αθηνών

Το γεύκωμά μας

Το σημερινό μας λεύκωμα περιλαμβάνει φωτογραφίες από την επίσκεψη στον Πόντο, σε αναζήτηση των χαμένων πατρίδων, που περιγράφει ο Μ Γυλοπίδης.

Καλύτερη ζωή

Οι συνταγές του Πομπεύκη

Παραθέτουμε τη 2η συνταγή, από σημειώσεις συντοπίτη μας που δούλεψε σε εργαστήριο ζαχαροπλαστικής στην Καλαμάτα, όπως υποσχθήκαμε στον "Π" 21.

Δια διάφορα ποτά λικέρ

Πρώτα θα φτιάξουμε το σιρόπι που είναι η βάση σε όλα τα λικέρ.

Ρίχνουμε μίαν οκάν σακχάρως, μίαν οκάν και 80 δράμια καθαρών νερόν, 120 δράμια οινόπνευμα καθαρών και τα ανακατεύουμε καλά. Βάζουμε το σιρόπι εις ένα μπουκάλι. Όταν θέλουμε να φτιάξουμε ένα ποτόν, διαλύουμε σε λίγο οινόπνευμα το άρωμα αυτού, το ανακατεύουμε καλώς και το ρίχνουμε στο μπουκάλι μαζί με το σχετικό χρώμα.

Και μιας και μιλάμε για αλισβερίσι με την Καλαμάτα, πριν 20 χρόνια περίπου μας αφηγήθηκε η υπέργηρη τώρα πια Καστανιώτισσα Β. Π. πως

προπολεμικά, ένα καλοκαίρι κουβάλησαν ποτάσα μέσα από τον Ταύγετο με γαϊδουράκι, η ποτάσα έλιωσε και έκανε βαθιά πληγή στο ζωντανό. Η πληγή επουλώθηκε εντελώς με την αλοιφή της Φροξυλιάς. Επειδή η συνταγή η καστανιώτικη είναι γνωστή, και απ' όσο γνωρίζω οι κυρίες του Συλλόγου "Λουσίνα" διαθέτουν την αλοιφή στη γιορτή της "Μπουκουβάλας", παραθέτουμε τη συνταγή της Ασπασίας Μιχαλόχρηστα περίπου 75 χρόνων το 1995.

Επεξεργασία Αφροξυλιάς

Κόβουμε μια βέργα φροξυλιάς και με ένα μαχαίρι βγάζουμε τη φλοίδα. Βράζουμε λίγο μελισσοκέρι ώσπου να λιώσει τελείως και ρίχνουμε μέσα τη φλοίδα της φροξυλιάς καθώς και ένα ασπράδι αυγού. Όταν το μίγμα στερεοποιηθεί το πλένουμε οκτώ χέρια νερό. Αυτή είναι η αλοιφή που τη βάζουμε σε κάποιο κάψιμο από φωτιά.

Στα παλιά τετράδια της μαμάς

Λοσιόν

- Οι λοσιόν καθαρίζουν, τονώνουν και δροσίζουν το δέρμα, κλείνουν τους πόρους και είναι κατάλληλες να χρησιμοποιηθούν μετά από μάσκα ή ντεμακιγιάζ.
- Για να φτιάξουμε λοσιόν για το δέρμα, χρησιμοποιούμε φρέσκα αλλά και ξερά φυτά.
- Ανάλογα με το φυτό κάνουμε ένα απλό αφέψημα με τα άνθη ή τα φύλλα και το διατηρούμε για μία βδομάδα στο ψυγείο κατά προτίμηση σε γυάλινο μπουκάλι.
- Η μέντα, το τίλιο και ο μαϊντανός, καθαρίζουν βαθιά το δέρμα και το απολυμαίνουν.
- Ο μάραθος, το σπανάκι, και το θυμάρι, καταπολεμούν την ακμή.

Λοσιόν από τίλιο ή φασκόμηλο

- Με 1 lt νερό και 20 gr άνθη τίλιου ή φασκόμηλου, φτιάχνουμε ένα αφέψημα που το αφήνουμε 10 λεπτά και μετά το φιλτράρουμε. Η λοσιόν από τίλιο καθαρίζει τους πόρους

του δέρματος και δίνει μία ξεχωριστή λάμψη στο πρόσωπο. Ξεκουράζει και μαλακώνει τα κουρασμένα δέρματα.

Λοσιόν από θυμάρι

Καταπολεμάει την ακμή. Για να τη φτιάξουμε, χρειαζόμαστε 30 gr θυμάρι και 1 lt νερό. Φτιάχνουμε ένα αφέψημα και το χρησιμοποιούμε πάνω σε καθαρισμένο δέρμα χωρίς να το σκουπίσουμε ή να το ξεπλύνουμε.

Λοσιόν από μέντα

Ιδανική για λιπαρά δέρματα καθαρίζει σε βάθος και καταπολεμάει τα μιμιπικία. Για να τη φτιάξουμε, χρειαζόμαστε 30 gr μέντα και 1 lt νερό. Για ευαίσθητα δέρματα βάζουμε τα μισά φύλλα μέντας.

Βεράντα και κήπος

Η Μπλε Ορτανσία

Πολύς λόγος γίνεται για το "πρόβλημα της μπλε ορτανσίας". Αν δηλαδή υπάρχουν ποικιλίες στον κόσμο που με οποιεσδήποτε καλλιεργητικές εργασίες δίνουν άνθη μπλε χρώματος ή αν το μπλε χρώμα οφείλεται στην ελάττωση του PH στο χώμα τους. Μάλλον η δεύτερη άποψη είναι πιο σωστή. Αν στο έδαφος ορτανσίας που δίνει άνθη ροζ μεταβάλλουμε το PH και το κάνουμε 5,5-6, τότε τα άνθη γίνονται μπλε. Αν το PH υπερβεί το 7 τότε τα άνθη παίρνουν έντονο ροζ χρώμα. Για να έχουμε μπλε άνθη, ποτίζουμε 3-4 φορές το φυτό με νερό στο οποίο έχουμε διαλύσει θειικό αργίλιο (σε αναλογία 20 lt νερό-500 gr θειικό αργίλιο). Στον Άγιο-Λιά, στην Καστανιά βέβαια, έξω από το σταύλο της γρια-Μπράταινας, υπήρχε μια ορτανσία με μπλε λουλούδια. Όταν λοιπόν κόβαμε ένα κλαράκι και το φυτεύαμε αλλού, τα λουλούδια γίνονταν ροζ.

Αναμνήσεις...

- Οι δυο Καστανιώτισσες στα ερείπια του σπιτιού τους μετά την πυρπόλησή του από τους Γερμανούς, κατά τη Μεγάλη Επιδρομή του 1944.
- Εβδομήντα χρόνια από τότε πολλές πληγές παραμένουν ακόμα ανοιχτές.

Στη φωτογραφία απεικονίζονται Τραπεζούντιες με τη συνοδεία τους στα παρχάρια της Κρώμνης. Η Κρώμη είναι περιοχή του Πόντου που πριν τη μικρασιατική καταστροφή κατοικούσαν από Έλληνες, παρχάρια δε αποκαλούσαν τα βοσκοτόπια.

Ο ξενιτεμένος της Αμερικής

Βουλιέμαι μια, βουλιέμαι δυο,
βουλιέμαι να ξενιτευτώ,
να πάω μακριά στα ξένα,
ξένα και ξενιτεμένα.
Να κάμω ξένους ειδικούς,
φίλους και αδελφοποιτούς,
και ξένες παραμάνες,
κοριτσάκια φιλενάδες.
Όσα βουνά κι αν πέρασα,
όλα τα εχαιρέτησα,
κι όσα έχω περασμένα,
δάκρυα τάχω γεμισμένα.
Βουνά μου μη χιονίσετε,
ματάκια μη δακρύσετε,
η Αμερική με γέλασε
και με αγουρογέρωσε,
και παν μακριά τα χρόνια,
κλάψτε με πουλιά κι αηδόνια.

Δυο ποντιακά και δυο ποιήματα της ξενιτιάς διάλεξε ο Π για το σημερινό του φύλλο, μαζί με φωτογραφία από τις χαμένες πατρίδες, από το αρχείο της Β. Κεμερίδου.

Αναστορώ τα παλαιά

Αναστορώ τα παλαιά
Κι η καρδ(ι)ά μ'
φαρμακούται
Κρούνε σο νου μ'
τα μέρ(ε)α μου
Και η γούλα μ' γομούται.
Έκειτι τόπια έμορφα
Τη πατρίδας χωριά
Ρασόπα που επέμνετε
Με τα νερά τα κρύα.
Θυμούμαι τα κρύα νερά σ'
Τα πράσινα χορτάρ(ι)α σ'
Τ' άσπρα τα σ(ι)όνια σ',
την βρεσί σ'
Τ' έμορφα τα παρχάρ(ι)α σ'.

Γιώργος Μυρίδης

Την πατρίδα μου έχασα

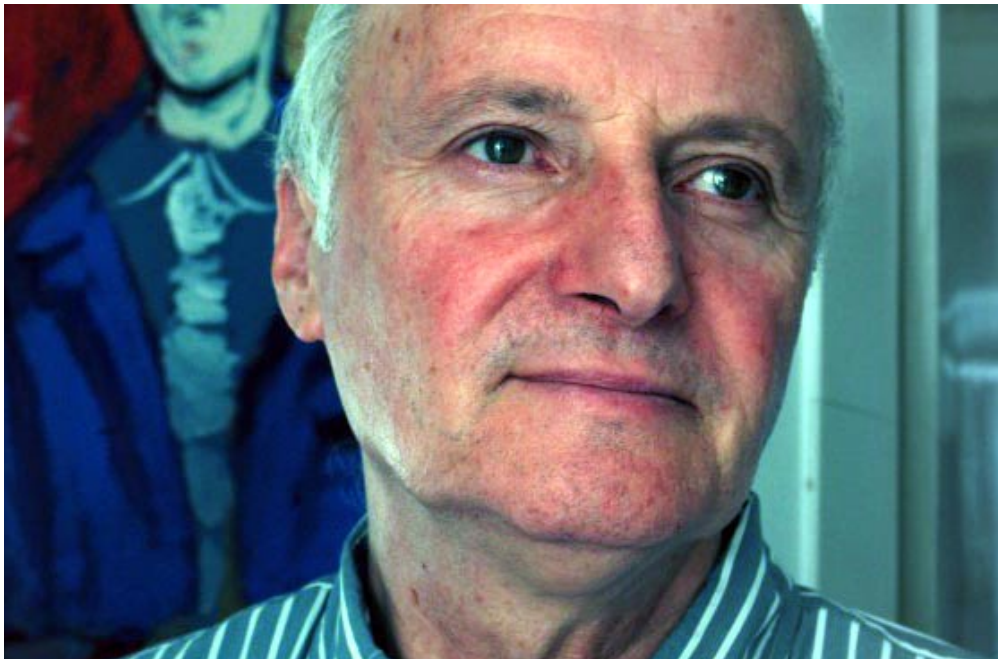
Την πατρίδαμ' έχασα,
άκλαφα και πόνεσα.
Λύουμαι κι αρόθυμο, όί όί
ν' ανασπάλω κι επορώ.
Μίαν κι άλλο 'σιν ζωή μ'
σο πεγάδι μ' σιν αυλή μ' .
Νέροπον ας έπινα, όί όί
και τ' ομμάτα μ' έπλυνα.
Τά ταφία μ' έχασα
ντ' έθαψα κι ενέσπαλα.
Τ' εμετέρτς αναστορώ, όί όί
και 'ς σο ψυόπο μ' κουβαλώ.
Εκκλησίας έρημα,
μοναστήρα ακάντηλα,
πόρτας και παράθυρα, όί όί επέμναν
ακρόνυχτα.

Γιώργος Χ Μυρίδης

Ανάθεμά σε ξενιτιά

Ανάθεμα σε ξενιτιά
με τα δολλάρια σου,
μάς πήρες τα παιδάκια μας
και τά 'καμες δικά σου.
Ανάθεμα τα ξένα
που ξενιτεύετε.

Με ρίζες Γιωργιτσιάνικες

Ο Θανάσης Σκρουμπέλος γεννήθηκε το 1944 (Νοέμβριο) στον Κολωνό. Σπούδασε καλές τέχνες και αιογραφία στην Αθήνα και σκηνοθεσία κινηματογράφου στο Λονδίνο (L.F.S). Κατά τη διάρκεια της χούντας ως υπεύθυνος (μαζί με τον Δ. Λογοθέτη) της έκδοσης του παράνομου ΘΟΥΡΙΟΥ (της αντιδικτατορικής οργάνωσης σπουδαστών Ρήγας Φεραϊός, ήταν από τα αρχικά δεκαέξι μέλη) δημιούργησε τις αφίσες της αντίστασης (βλ. τη νουβέλα-μαρτυρία «Οι κόκκινοι φίλοι μου») που ταξίδεψαν ως δείγματα αγώνων μέχρι και τη Φιλανδία και εκτέθηκαν πολλές φορές μέχρι τώρα μετά τη χούντα ως «prop art». Μετα την πτώση της χούντας, δούλεψε ως σκηνοθέτης και ως σεναριογράφος και για ένα διάστημα ως δημοσιογράφος (Αυγή - Αθηνόραμα). Έγραψε σενάρια για την ελληνική τηλεόραση και τον κινηματογράφο (τηλεόραση σειρές: Ανατολικός Άνεμος, Ξενοδοχείο Αμόρε, Τοπική Εφημερίδα, Σκιές στο Περιστέλιο, Τα παιδιά της Νιόβης β' μέρος, Ακολουθώντας τον Μακρυγιάννη κ.ά. Κινηματογράφος μεγάλου μήκους: Καλή πα-

τρίδα σύντροφε, Νέος Παρθενώνας, Η Αριάδνη μένει στη Λέρο, Ούλοι εμείς εφέντημ', Ματζνούν και Λαϊλά κ.ά.). Σκηνοθέτησε και έγραψε τα σενάρια των μεγάλου μήκους ταινιών: Ο Τζώνης Κελν κυρία μου, Η Αυλή με τα σκουπίδια, Χαβάη, Αλιόσα, Athen's Blog, και Ο Θεός έπλασε τους Έλληνες. Ως σεναριογράφος δούλεψε σε δεκάδες ντοκιμαντέρ για την τηλεόραση και το ΥΠΠΟ: Οι Έλληνες της Αιγύπτου, Δήλος, Χάλκεα Χάρις, Η Θράκη χθες σήμερα αύριο, Ακολουθώντας τον μύθο της Πόλης, Μπαρούτι έχομεν, Οι Κουρμούληδες κ.ά.

Τα θεατρικά του έργα ΧΑΒΑΗ, Στάχτες και διαμάντια, ανεβίστηκαν στη Λευκωσία στο θέατρο Ανεμώνη στα Λατσία και το Τάγκο Μπούργκερ εδώ στην Αθήνα στο θέατρο Έναστρον, στο Λήδρα και στο πατάρι της "Τεχνόπολις". Το καινούργιο θεατρικό του έργο «Όταν συνάντησα τον Στέλιο», θα ανέβει στη σκηνή αρχές Ιανουαρίου.

Είναι από τα ιδρυτικά μέλη της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδας και εξελέγη πολλές φορές μέλος του Δ.Σ της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών.

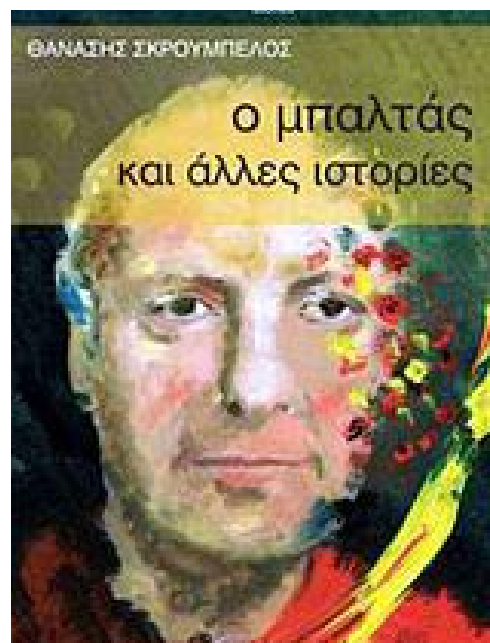
Πρώτη του εμφάνιση στη λογοτεχνία ήταν με τα διηγήματα «Τα φίδια, στον Κολωνό» εκδ. Ανδρομέδα, ακολούθησε το μυθιστόρημα «Ο Αη Γιώργης των Γραικών» εκδ. Καστανιώτης, μετά η νουβέλα-μαρτυρία «Οι Κόκκινοι φίλοι μου» και το μυθιστόρημα «Μπέλα Τσάο» καθώς και τρίτη έκδοση των διηγημάτων «Τα φίδια, στον Κολωνό» από τα Ελληνικά Γράμματα και συνέχισε με το μυθιστόρημα «Μπλέ Καστόρινα παπούτσια» και τα αφηγήματα «Ο Μπαλτάς και άλλες ιστορίες» από τις εκδόσεις Τόπος (2009), το αφήγημα ντκουμέντο «Ο Μπούκοβι- πώς ήρθε και γιατί έφυγε» από τις εκδόσεις Νόβολι, «Ο Μαύρος Μακεδών» μυθιστόρημα από τις εκδόσεις Τόπος, Η ιστορία της Βέλβητ Παλμ (υπό την αιγίδα της ύπατης αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες) εκδόσεις Τόπος, και πρόσφατα επανεκδόθηκε το «ΜΠΕΛΑ ΤΣΑΟ» εκδ. ΤΟΠΟΣ. Δύο από τα βιβλία του έχουν εκδοθεί στην Κωνσταντινούπολη από τις εκδ. Hayal με τους τίτλους Tufek (Μπλε Καστόρινα Παπούτσια) και Dugun («ο Γάμος» εδώ από εκδ. ΙΑΣΩΝ).

Με γιωργιτσιάνικες ρίζες -ο παππούς του είχε γεννηθεί στο Γεωργίτσι- που κι ο ίδιος ενισχύει όσο του είναι δυνατόν, ο Θανάσης Σκρουμπέλος έχει χαράξει το δικό του αφηγηματικό μονοπάτι στη σύγχρονη ελληνική πεζογραφία.

Ο Π παρουσιάζει σ' αυτό του το φύλλο ρινίσματα της δουλειάς του Θανάση.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΣ
Τα φίδια στον Κολωνό

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΣ
ο μπαλτάς και άλλες ιστορίες

Στου χρόνου τα γυρίσματα

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε για άλλη μια φορά το θεσμοθετημένο πολιτιστικό τετραήμερο από τις 26 μέχρι και τις 29 Αυγούστου με πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων. Στα αγχάρια του χθες προσαρμοσμένο στο σήμερα το πρόγραμμα περιελάμβανε ποδοσφαιρικό αγώνα νέων και παλαιμάχων, πεζοπορία και αθλητικά δρώμενα με αγώνα δρόμου, τσουβαλοδρομίες, αυγουλοδρομίες και ομαδικό τράβηγμα της τριχιάς, που τα χάρηκαν μικροί και μεγάλοι συμμετέχοντες ή παρακολουθούντες. Οι τρεις καλύτεροι από το κάθε δρώμενο ανέβηκαν στο βάθρο και τιμήθηκαν με έπαινο και μετάλλιο. Προβλήθηκε παιδική ταινία και δόθηκε παράσταση Καραγκιόζη, χαρά των παιδιών και των μεγάλων που τα συνόδευαν. Πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στο Καστρί με ομιλία για τη γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού και έγινε αναφορά στους Ποντίους κατοίκους της Νέας Λιβεράς στο Καστρί με ακούσματα ποντιακών τραγουδιών. Σημαντική ήταν η προσφορά του Β. Λαγανά που έφτιαξε την εξέδρα αφιλοκερδώς. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων έγινε η παρουσίαση της έκδοσης του βιβλίου «Απο-

μνημονεύματα ή Ενθυμήματα ενός Κοινοβουλευτικού του 19 Αιώνα» του Δημητρίου Δημητρακάκη που εκδόθηκε από τον Σύλλογό μας και το Ν. Π. Πολιτισμού – Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης. Δεν έλειψε η μουσική βραδιά, που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή το βράδυ με τη βοήθεια του συλλόγου των Φίλων του Βουνού «Λουσίνα» και του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Καστορείου η οποία κατέληξε σε γερό γλέντι, απομακρύνοντας για λίγο έγνοιες και σκοτούρες από την κρίση και τη λιτότητα που μας ταλάνίζουν τρία χρόνια τώρα. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων έκλεισε με την πραγματοποίηση περιβαλλοντικού παιχνιδιού που έπαιζαν τα παιδιά με την

καθοδήγηση της κ. Τζανετάκη από την Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης. Το παιχνίδι που με κέφι έπαιζαν τα παιδιά στόχευε στην ευαισθητοποίηση για την ανακύκλωση. Συνδιοργανωτές στην εκδήλωση ήταν όλοι οι τοπικοί φορείς, το Ν. Π. Πολιτισμού – Αθλητισμού και Περιβάλλοντος, η Τοπική Κοινότητα Καστορείου, η Αθλητική ένωση Καστορείου-Πελλάνας, ο Σύλλογος Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου «ΚΑΣΤΩΡ», ο Κυνηγετικός Σύλλογος Καστορείου- Β. Λακεδαίμενος και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων.

E.B.

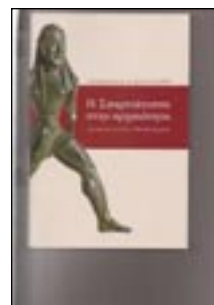
Βιβλία

Δέσποινα Ν. Κούτσαρη

«Η Σπαρτιάτισσα στην αρχαιότητα – Δυναμική γυναίκα – Μοναδική μάνα»,

Έκδοση Δέσποινα Ν. Κούτσαρη, Αθήνα 2013

Η Δέσποινα Κούτσαρη, συνταξιούχος διευθύντρια του Υπουργείου Πολιτισμού, έλκει την καταγωγή της από το Καστόρι μιας και η μητέρα της είναι η Σοφία Νικητάκη.

Πάντοτε δραστήρια, με σημαντική συνεισφορά στο σύλλογο των Εν Αττική Λακεδαιμονίων, στο περιοδικό «Λακωνικά» και στο «Λακωνικό Ημερολόγιο» έκανε το μεγάλο βήμα. Παρότι οι σπουδές της είναι στα οικονομικά προχώρησε σε μια καταγραφή των ιστορικών στοιχείων από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι σχεδόν σήμερα, που παρουσιάζουν τη θέση και το ρόλο της γυναίκας της Σπάρτης. Το τολμηρό εγχείρημα οδήγησε σε ένα εξαιρετικό πόνημα. Επιστημονικό, με ευρύτατες αναφορές από την αρχαιότητα μέχρι τους σύγχρονους μελετητές της αρχαίας Σπάρτης από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Παράλληλα, η λογοτεχνική και ρέουσα γραφή κάνει την ανάγνωση ευχάριστη και για το μη ειδικό αναγνώστη. Παρουσιάζεται ο ρόλος της Σπαρτιάτισσας στους ιστορικούς χρόνους, στη Δωρική Σπάρτη. Παγκόσμια μοναδικός μιας και δεχόταν ισότιμη με τους άντρες εκπαίδευση, είχε δεσπόζουσα κοινωνική παρουσία, και ιδιοκτησία. Επίσης, μιας και το πατρικό της είναι στην Τρύπη, αφιερώνει ένα κεφάλαιο στον Καιάδα με πολυάριθμες ιστορικές αναφορές, δίνοντας πληροφορίες για το πώς χρησιμοποιούνταν το σπηλαιοβάραθρο.

Θεωρώ ότι Δέσποινα Κούτσαρη δημιούργησε μια ιστορική κατάθεση στην πατρίδα μας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι τα έσοδα θα διατεθούν στο Άσυλο Ανιάτων, στη Σπάρτη.

E. Λαμπή

Επειδή πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μας διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από Αμερική ήλθαν. Ο Κώστας Τσίχλης με τη σύζυγό του Αγγελική και το γιό τους Ηλία, με τη σύζυγό του και τα παιδιά τους, ο Γεώργιος Μενίδης του Νικολάου, η Ευθαλία και ο Παναγιώτης Περγάκης, ο Γιάννης Κάντζιας του Χρήστου και ο Χρήστος Κάντζιας του Σπύρου, ο Παναγιώτης Σταυρόπουλος του Πολυζώη με τη σύζυγό του Κατερίνα, το γιο τους Πολυζώη και την κόρη του Κωνσταντίνα με το σύζυγό της Χαράλαμπο και τα παιδιά τους Σοφία και Παναγιώτη, ο Χαράλαμπος Χίος του Νικολάου, ο Γιώργος και ο Ντίνος Κουτρομπής του Πανάγου, ο Τάκης Μουτής του Κωνσταντίνου, ο Κωνσταντίνος Λιναρδάκης του Γεωργίου με τη μηστή του Μαρία, ο Τάκης Κουτρομπής του Βασιλείου με τη σύζυγό του Σπυριδούλα, η Γιαννούλα Κουμούτσου με το σύζυγό της Νίκο Μέλεγο, η Ελένη Ζούζουλα του Παναγιώτη, η Χριστίνα Ζούζουλα του Πέτρου, ο Δημήτρης Καλλιάνης του Κων/νου με τη συζυγό του και ο Γεώργιος Αλεβίζος του Δημητρίου.

Από Καναδά: Ο Κώστας Αρφάνης με τη σύζυγό του Χριστίνα, η Μαρία Βερνέζου- Λιακοπούλου, ο Γιάννης Κάτσιος με τη σύζυγό του Ελένη, ο Ευάγγελος Τσούμης με τη σύζυγό του Παναγιώτα (Κρομμύδα), η Βουραντώνη Αγγελική με το σύζυγό της.

Από Αυστραλία: Η Μαρία Γκλέκα Πρόεδρος του Συλλόγου Βορείων Δήμων Σπάρτης στο Sydney με το σύζυγό της Θανάση Γκλέκα, ο Λαγανάς Κων/νος και η σύζυγός του Νικολέτα, ο Λάμπρος Βουρλούμης της Χαρίκλειας (του Παντελή Γκλέκα), ο Παναγιώτης Αδάμης με τον πατέρα του Βασίλη και τον ανιψιό του Βασίλη Αδάμη, ο Λυκούργος Βισβής και η σύζυγός του Χρυσούλα, ο Νίκος Ξυδογιαννόπουλος με τη σύζυγό του Παναγιώτα, ο Παναγιώτης Ξυδογιαννόπουλος με τη σύζυγό

του Λυγερή και το γιο τους Γιάννη, ο Μιχάλης Βουρδούσης με τη σύζυγό του Ελένη Ξυδογιαννοπούλου, ο Νικόλαος Βουνάσης με την σύζυγό του Βασιλική Ξυδογιαννοπούλου, ο Ιωάννης Σπυριδάκης του Παναγιώτη, η Λιαπέρδου Νίκη, ο γιος της Νίτσας Γερμανού με τα παιδιά του, ο Ευθύμιος Γυλοπίδης με τη σύζυγό του Αντωνία Γεωργαντά.

ΓΑΜΟΙ

Η Μαρία Δανιγγέλη του Θεοδώρου και ο Κων/νος Γκλέκας του Παναγιώτη, παντρεύτηκαν στις 24/08/2013 στον Ι.Ν. της Υπαπαντής στο Γεωργίτσι.

Η Ραλλού Παπαδοπούλου του Ηλία και της Δέσποινας Παρασκευοπούλου και ο Σταύρος Βέργαδος του Ηλία, παντρεύτηκαν στις 17/08/2013 στον Ι.Ν. του Αγίου Νίκωνα στην Σπάρτη.

Η Μαρία Δανδουλάκη του Βασιλείου και ο Χρήστος Μιχαλόπουλος του Ιωάννη παντρεύτηκαν στις 30/08/2013 στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου στο Λιμένι Οπίλου.

Η Φωτεινή Ζαγάνα και ο Λεωνίδας Τζωρτζάκης του Νικήτα, παντρεύτηκαν στις 31/08/2013 στον Ι.Ν. του Αγίου Σπυριδώνα στη Σπάρτη. Στους νεόνυμφους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Ειρήνη και ο Ηλίας Αλειφέρης του Σπυριδωνος απέκτησαν το τρίτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι, στις 29/12/2012, το βάπτισαν στις 16/6/2013 στον Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας Κερασινίου και του έδωσαν το όνομα Μαριλένα.

Η Αθανασία και ο Κωνσταντίνος Αλειφέρης του Σπυριδωνος απέκτησαν στις 05/01/2013 το πρώτο τους παιδί ένα κοριτσάκι, το βάπτισαν στις 08/09/2013 στον Ι.Ν. Αποστόλου Πέτρου Αμπελακίων Σαλαμίνας και του έδωσαν το όνομα Θεοδώρα. Η Αναστασία Μενίδη του Βασιλείου και ο Απόστολος Παναγιωτάκης απέκτησαν στις 05/03/2013 το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Η Κυριακούλα Παπαδοπούλου και ο Στυλιανός Σταυρόπουλος απέκτησαν στις 02/08/2013 το δεύτερο παιδί τους ένα κοριτσάκι.

Η Κατερίνα Παστίδου του Λεονάρδου και ο Γιώργος Καστάνης του Δη-

μητρίου απέκτησαν στις 26/09/2013 το πρώτο παιδί τους, ένα αγοράκι. Η πρεσβυτέρα Αγγελική Θεοφιλοπούλου και ο ιερέας μας Δημήτριος Μήτρης του Γεωργίου απέκτησαν στις 14/10/2013 το πέμπτο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα στη ζωή τους.

Η Έλση Διαμαντίδου και ο Δημήτρης Αλεξάκος του Ντίνου απέκτησαν στις 10-8-13, το δεύτερο παιδί τους ένα κοριτσάκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Παναγιώτα και ο Χρήστος Γενοβέζος βάπτισαν στις 13/07/2013 το αγοράκι τους στον Ι. Ν. της Αγίας Βαρβάρας στο Καστρί και του έδωσαν το όνομα Απόστολος.

Η Τριαντάφυλλη Λαμπράκη του Χρήστου και ο Πάνος Φουράκης βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 27/07/2013 στον Ι.Ν. της Γεννήσεως της Θεοτόκου στο Καστόρι και του έδωσαν το όνομα Χριστίνα.

Η Κατερίνα Φιλιπποπούλου και ο Παναγιώτης Πανταζής του Θεοφάνη βάπτισαν το αγοράκι τους στις 27/07/2013 στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Γλυφάδας και του έδωσαν το όνομα Θεοφάνης.

Η Κων/να Γιάνναρη και ο Πέτρος Σταυγιανουδάκης βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 11/08/2013 και του έδωσαν το όνομα Βασιλική.

Η Δήμητρα και ο Βασίλης Γαρυφάλης βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 18/08/2013 στον Ι.Ν. του Ιωάννη του Θεολόγου στον Αϊ-Μάμα και του έδωσαν το όνομα Βασιλική.

Η Κωνσταντίνα και ο Γιώργος Λάμπρος βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 15/09/2013 στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου στο Γεωργίτσι και του έδωσαν το όνομα Βασιλική.

Η Αθηνά Γεωργοπούλου και ο Βισβής Δημήτριος του Παναγιώτη και της Αφρούλας Λαγανά, βάπτισαν το αγοράκι τους στις 15/09/2013 στον

Ι.Ν. του Αγίου Νίκωνα στη Σπάρτη και του έδωσαν το όνομα Νικόλαος. Η Μαρία και ο Ιωάννης Μουτής του Λάμπρου βάπτισαν το αγοράκι τους στις 29/09/2013 στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Γλυφάδας και του έδωσαν το όνομα Λάμπρος.

Η Στεφανία Λυμπέρη και ο Δημήτρης Συκαράς του Ιωάννη βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 31/08/2013 στον Ι.Ν. Αγίου Βασιλείου στη Θεσσαλονίκη και του έδωσαν το όνομα Ελένη.

ΠΕΝΘΗ

Ο Κωνσταντίνος Αϊβαλής του Νικολάου πέθανε στην Αμερική στις 14/07/2013 σε ηλικία 95 ετών.

Ο Θανάσης Λιακόπουλος του Ιωάννη πέθανε στην Αθήνα στις 08/08/2013 σε ηλικία 89 ετών.

Η Μαρία Βουρδούση του Δημητρίου πέθανε στις 28/08/2013 στο Καστόρι σε ηλικία 83 ετών.

Ο Γεώργιος Βασιλείου του Κωνσταντίνου από τη Βορδόνια, σκοτώθηκε σε τροχαίο στα Πικουλιάνικα, στις 14/09/2013 σε ηλικία 52 ετών.

Η Κατερίνα Ψωμαδάκη - Σπανούδη κόρη της Ερμιόνης Ζάβρα πέθανε στις 03/10/2013 στην Αθήνα, σε ηλικία 50 ετών.

Η Στέλλα Μαράνος (Τουφανίδη) πέθανε στις 8 Ιουλίου 2013 στην Αμερική. (Γεννήθηκε στις 29/11/1935 στη Νέα Λιβερά).

Ο Δημήτρης (Jimmy) Τουφανίδης του Νικολάου, πέθανε στην Αμερική στις 29/5/2013. (Γεννήθηκε στην Αμερική στις 9/9/1955).

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Το Πολιτιστικό Κέντρο Μπακή έγινε από τον Κων/νο Μπακή στη μνήμη της συζύγου του Παναγιώτας Μπακή - Κουτσουμπού και όχι Ελένης που γράφτηκε εκ παραδρομής στο προηγούμενο τεύχος.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.

Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη

Τηλ.: 210 9386840, 6934251826

Οι δικοί μας άνθρωποι

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ - ΖΑΓΑΝΑ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ
ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Γκορτσολόγου 61, τ.κ. 23100, Σπάρτη
Τηλ.: 2731 100787, fax: 2731 100788,
κιν. 6947 775869
email: tzortzakis.zagana@gmail.com

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΝΝΙΤΣΑΣ

Χειρουργός Κτηνίατρος
Μεταπτυχιακό Δίπλ. Χειρουργικής
Παν. GUELPH Καναδά

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:

10:00 - 1:00 (πρω) & 6:00 - 9:00 (επείγουσα)

Ελ. Βενεζέλου 4, 166 75 Γλυφάδα - τηλ. 210.9647.747
τηλ. ανάγκης: 6944.943.634

Evrotas
Clean

Καθαρισμός:
Δερμάτινα
Μοκέτες
Σαλόνια - Χαλιά
Στρώματα

Λυκούργου 30, Σπάρτη ~ Τηλ. 27310 21349

ΠΡΑΤΗΡΙΟ

ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ
- ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΩΝ

Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης

Καστόρι

Τηλ.: 27310 57515 & 57811 • Κιν.: 6973209820

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΓΚΛΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 27310 61057

Ηλεκτροβελονισμός

Αγροφβεδική
μάλαξη

Rejouvance

Σπονδυλοθεραπεία

Βασίλη Βισβή
6937219636
v.koniki@yahoo.gr

Έφη Αραβανή

Γεωργίτσι, Λακωνίας
Τηλ.: 27310 61575
Κιν.: 6974 80 33 15

Τζάκια - Ψησταριές - Επενδύσεις - Πέτρα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ

Γαυδένιας 11 - ΚΗΡΟΥΠΟΛΗ - τηλ. 210 5014594 - 6977672848

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον
ΚΑΣΤΟΡΙ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
Τηλ. 57767
ΟΙΚ. 22217
Κιν. 6942407789

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

SUPER MARKET
ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

Το Καστόρι
ξενοδοχείο

Ευαγγελία Νικολοπούλου
Καστόρι Δόμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

Λουσιμιάτικα

► Το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου πραγματοποιήθηκε κατάβαση του φαραγγιού Μύλων (Γεωργίτσι –Καστόρειο) με πολυπληθή ομάδα των Οδηγών (Σ.Ε.Ο.) που πραγματοποίησαν 10ήμερη κατασκήνωση στο χωριό μας.

► Στις 23 Αυγούστου, εορτή της Παναγίας στην Μπρουσάγκα, μέλη του Ε.Ο.Σ. Σπάρτης και πολλοί φίλοι και προσκυνητές, πραγματοποίησαν ανάβαση από τον Άγιο Μάμα μέχρι την Μπρουσάγκα.

Το μεσημέρι η ομάδα του Ε.Ο.Σ. πραγματοποίησε επιστροφή από Μπρουσάγκα-Λουσινα-Δίρρεμα στην Ι.Μ.Ζ. Πηγής στο Καστρί.

► Στις 7 Σεπτεμβρίου, παραμονή της Παναγίας, ο σύλλογος διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία χορό στην πλατεία του χωριού

► Καθαρίστηκαν και σηματοδοτήθηκαν περίπου 105 χιλιόμετρα μονοπάτια στο Βόρειο Ταΰγετο, σε 16 πεζοπορικές διαδρομές. Ο καθαρισμός και η συντήρηση γίνονται κάθε χρόνο από το σύλ-

λογο.

► Τοποθετήθηκαν 10 πινακίδες κατεύθυνσης στις διασταυρώσεις μονοπατιών.

► Τοποθετήθηκαν 3 ξύλινα στέγαστρα με τον ορειβατικό χάρτη Β. Ταΰγету, ο οποίος εκπονήθηκε με δαπάνες του συλλόγου σε συνεργασία με την εταιρία ANABΑΣΗ.

► Το Σεπτέμβριο έγιναν από μέλη του συλλόγου αναβάσεις και ταυτόχρονα καθαρισμός των μονοπατιών Λογγάστρα κορυφή Ξεροβούνας (Γούβες) μέχρι το Λυκοδιάσελο, Σουσιάνοι Λυκοδιάσελο και Βατσινιά – Λυκοδιάσελο. Τοποθετήθηκαν πινακίδες κατεύθυνσης στο Σταυρούλη, Δίρρεμα, Γουρνίτσα, Άγιο Νικόλαο και Βατσινιά.

► Στο τέλος Σεπτεμβρίου ομάδα του Α.Ο.Σ. Αθηνών και μελών του συλλόγου πραγματοποίησε 2ήμερη διάσχιση-ανάβαση από Σουσιάνους –Λυκοδιάσελο-κορυφή Ξεροβούνας και δίδυμες Λογγάστρας και κατάβαση στη Λογγάστρα.

Εικόνες από τη φύση μας

Ορχιδέα η ολιγανθής (Orchis Fuciflora)

Οι Ορχιδέες είναι καλλωπιστικά μονοκοτυλήδονα φυτά τα οποία συνθέτουν την οικογένεια των Ορχεοειδών, τη μεγαλύτερη των ανθοφόρων φυτών (Αγγειόσπερμων). Στον κατάλογο του Βασιλικού Βοτανικού Κήπου του Κew βρίσκονται 880 γένη και σχεδόν 22.000 είδη

ορχιδέας.

Οι ορχιδέες είναι κοσμοπολίτικες, καταλαμβάνοντας σχεδόν κάθε οικοσύστημα, εκτός από ερήμους και παγοκαλύματα.

Η πλειοψηφία των ειδών της όμως φύεται στις τροπικές χώρες, κυρίως στην Ασία και την Κεντρική και Νότια Αμερική.